

titel	Werkinstructie SNL 2014		
code	L&N03 SNL 40	versie 04	ingangsdatum 26-03-2014
			pag. 1 van 70

versie	datum	toelichting
01	02-05-2013	Omzetting versie 22-3-2013 naar XML-document
02	03-06-2013	Wijziging toelichting pakketcode 8291-8293 (Elzensingel)
03	08-08-2013	Wijziging toelichting pakketcode 8061-8086 (Bouwland met broedende vogels).
04	26-03-2014	Revisie SNL naar voorwaarden 2014

1 Onderwerp

Werkinstructie omtrent de uitvoering van SNL controles.

Het betreft de aanvraagjaren: 2010 tot en met 2014.

2 Wettelijke basis

Provinciale Verordening.

3 Begrippen

Beheereenheid (BE): (deel van) perceel waarop aanvraag natuurbeheer rust met 1 soort beheer.

4 Benodigheden

Digitaal Dossier

SPIN

5 Werkwijze

Aanvraagjaren 2010 tot en met 2014

Nr.	Toetsingsaspect	Beschrijving werkwijze
	Weidevogelgrasland met rustperiode	
8001 – 8005	Beheereenheid bestaat uit grasland.	Stel vast of de beheereenheid bestaat uit grasland, niet zijnde bouwland. Onder grasland wordt verstaan: terrein met begroeiing van grasbestemd als veevoer en niet voor teelt van graszaad/grasmatten.
8006 en 8008	Beheereenheid bestaat uit grasland.	Stel vast of de beheereenheid bestaat uit grasland, niet zijnde bouwland. I.g.v. oprukkend riet: Er kan mogelijkheid tot herstel gegeven worden middels herhaaldelijk afmaaien riet (zomermaaien), buiten de rustperiode. Lang herstel.

titel	Werkinstructie SNL 2014		
code	L&N03 SNL 40	versie 04	ingangsdatum 26-03-2014
			pag. 2 van 70

8001	In acht nemen rustperiode van 1 april tot 1 juni.	<p>In de rustperiode is de beheereenheid niet beweide, gemaaid, gerold, gesleept, gescheurd, gefreesd, (her)ingezaaid, doorgezaaid of bemest. In deze periode is het gebruik van chemische bestrijdingsmiddelen niet toegestaan.</p> <p>Stel vast of in de rustperiode geen landbouwkundige werkzaamheden worden verricht. In het geval van gewasbeschermingsmiddel eventueel overgaan tot bemonstering van de vegetatie, ter analyse. Zie Werkwijze bemonstering GBM.</p>
8002	In acht nemen rustperiode van 1 april tot 8 juni.	<p>In de rustperiode is de beheereenheid niet beweide, gemaaid, gerold, gesleept, gescheurd, gefreesd, (her)ingezaaid, doorgezaaid of bemest. In deze periode is het gebruik van chemische bestrijdingsmiddelen niet toegestaan.</p> <p>Stel vast of in de rustperiode geen landbouwkundige werkzaamheden worden verricht. In het geval van gewasbeschermingsmiddel eventueel overgaan tot bemonstering van de vegetatie, ter analyse. Zie Werkwijze bemonstering GBM.</p>
8003	In acht nemen rustperiode van 1 april tot 15 juni.	<p>In de rustperiode is de beheereenheid niet beweide, gemaaid, gerold, gesleept, gescheurd, gefreesd, (her)ingezaaid, doorgezaaid of bemest. In deze periode is het gebruik van chemische bestrijdingsmiddelen niet toegestaan.</p> <p>Stel vast of in de rustperiode geen landbouwkundige werkzaamheden worden verricht. In het geval van gewasbeschermingsmiddel eventueel overgaan tot bemonstering van de vegetatie, ter analyse. Zie Werkwijze bemonstering GBM.</p>
8004	In acht nemen rustperiode van 1 april tot 22 juni.	<p>In de rustperiode is de beheereenheid niet beweide, gemaaid, gerold, gesleept, gescheurd, gefreesd, (her)ingezaaid, doorgezaaid of bemest. In deze periode is het gebruik van chemische bestrijdingsmiddelen niet toegestaan.</p>

titel	Werkinstructie SNL 2014		
code	L&N03 SNL 40	versie 04	ingangsdatum 26-03-2014
			pag. 3 van 70

		<p>Stel vast of in de rustperiode geen landbouwkundige werkzaamheden worden verricht. In het geval van gewasbeschermingsmiddel eventueel overgaan tot bemonstering van de vegetatie, ter analyse.</p> <p>Zie Werkwijze bemonstering GBM.</p>
8005	In acht nemen rustperiode van 1 april tot 1 juli.	<p>In de rustperiode is de beheereenheid niet beweid, gemaaid, gerold, geslept, gescheurd, gefreesd, (her)ingezaaid, doorgezaaid of bemest. In deze periode is het gebruik van chemische bestrijdingsmiddelen niet toegestaan.</p> <p>Stel vast of in de rustperiode geen landbouwkundige werkzaamheden worden verricht. In het geval van gewasbeschermingsmiddel eventueel overgaan tot bemonstering van de vegetatie, ter analyse.</p> <p>Zie Werkwijze bemonstering GBM.</p>
8006	In acht nemen rustperiode van 1 april tot 15 juli.	<p>In de rustperiode is de beheereenheid niet beweid, gemaaid, gerold, geslept, gescheurd, gefreesd, (her)ingezaaid, doorgezaaid of bemest. In deze periode is het gebruik van chemische bestrijdingsmiddelen niet toegestaan.</p> <p>Stel vast of in de rustperiode geen landbouwkundige werkzaamheden worden verricht. In het geval van gewasbeschermingsmiddel eventueel overgaan tot bemonstering van de vegetatie, ter analyse.</p> <p>Zie Werkwijze bemonstering GBM.</p>
8008	In acht nemen rustperiode van 1 april tot 1 augustus.	<p>In de rustperiode is de beheereenheid niet beweid, gemaaid, gerold, geslept, gescheurd, gefreesd, (her)ingezaaid, doorgezaaid of bemest. In deze periode is het gebruik van chemische bestrijdingsmiddelen niet toegestaan.</p> <p>Stel vast of in de rustperiode geen landbouwkundige werkzaamheden worden verricht. In het geval van gewasbeschermingsmiddel eventueel overgaan tot bemonstering van de vegetatie, ter analyse.</p> <p>Zie Werkwijze bemonstering GBM.</p>

titel	Werkinstructie SNL 2014		
code	L&N03 SNL 40	versie 04	ingangsdatum 26-03-2014
			pag. 4 van 70

8001-8008	Datum zichtcontrole	Van toepassing indien de waarneming m.b.t. het naleven van de rustperiode op een andere datum is gedaan dan de rest van de controle. Indien waarneming m.b.t. rustperiode samen valt met zichtcontrole dan n.v.t. noteren.
8011-8012	Weidevogelgrasland met voorweiden	
	Beheereenheid bestaat uit grasland.	Stel vast of de beheereenheid bestaat uit grasland, niet zijnde bouwland.
8011	In acht nemen rustperiode van 1 mei tot 15 juni.	In de rustperiode is de beheereenheid niet beweid, gemaaid, gerold, geslept, gescheurd, gefreesd, (her)ingezaaid, doorgezaaid of bemest. In deze periode is het gebruik van chemische bestrijdingsmiddelen niet toegestaan. Stel vast of in de rustperiode geen landbouwkundige werkzaamheden worden verricht. In het geval van gewasbeschermingsmiddel eventueel overgaan tot bemonstering van de vegetatie, ter analyse. Zie Werkwijze bemonstering GBM.
8012	In acht nemen rustperiode van 8 mei tot 22 juni.	In de rustperiode is de beheereenheid niet beweid, gemaaid, gerold, geslept, gescheurd, gefreesd, (her)ingezaaid, doorgezaaid of bemest. In deze periode is het gebruik van chemische bestrijdingsmiddelen niet toegestaan. Stel vast of in de rustperiode geen landbouwkundige werkzaamheden worden verricht. In het geval van gewasbeschermingsmiddel eventueel overgaan tot bemonstering van de vegetatie, ter analyse. Zie Werkwijze bemonstering GBM.
	Het grasland wordt vóór de rustperiode niet gemaaid.	Stel vast of het grasland niet vóór de rustperiode is gemaaid.
8011-8012	Datum zichtcontrole	Van toepassing indien de waarneming m.b.t. het naleven van de rustperiode op een andere datum is gedaan dan de rest van de controle. Indien waarneming m.b.t. rustperiode samen valt met zichtcontrole dan n.v.t. noteren.
8021 - 8024	Plas-dras	
	Beheereenheid bestaat uit	Stel vast of de beheereenheid bestaat uit grasland,

titel	Werkinstructie SNL 2014		
code	L&N03 SNL 40	versie 04	ingangsdatum 26-03-2014
			pag. 5 van 70

	grasland.	niet zijnde bouwland.
8021	In acht nemen inundatieperiode van 15 februari tot 15 april.	Stel vast of de inundatieperiode in acht is genomen. <i>Bij akkoordbevinding één van onderstaande bevindingen vermelden:</i> - 5-15 cm diepte bij 60-80 % van oppervlakte - 5-15 cm diepte bij 80-100 % van oppervlakte - 15-20 cm diepte bij 60-80 % van oppervlakte - 15-20 cm bij 80-100 % van oppervlakte.
8022	In acht nemen inundatieperiode van 15 februari tot 15 mei.	Stel vast of de inundatieperiode in acht is genomen. <i>Bij akkoordbevinding één van onderstaande bevindingen vermelden:</i> - 5-15 cm diepte bij 60-80 % van oppervlakte - 5-15 cm diepte bij 80-100 % van oppervlakte - 15-20 cm diepte bij 60-80 % van oppervlakte - 15-20 cm bij 80-100 % van oppervlakte.
8023	In acht nemen inundatieperiode van 15 februari tot 15 juni.	Stel vast of de inundatieperiode in acht is genomen. <i>Bij akkoordbevinding één van onderstaande bevindingen vermelden:</i> - 5-15 cm diepte bij 60-80 % van oppervlakte - 5-15 cm diepte bij 80-100 % van oppervlakte - 15-20 cm diepte bij 60-80 % van oppervlakte - 15-20 cm bij 80-100 % van oppervlakte.
8024	In acht nemen inundatieperiode van 15 februari tot 1 augustus.	Stel vast of de inundatieperiode in acht is genomen. <i>Bij akkoordbevinding één van onderstaande bevindingen vermelden:</i> - 5-15 cm diepte bij 60-80 % van oppervlakte - 5-15 cm diepte bij 80-100 % van oppervlakte - 15-20 cm diepte bij 60-80 % van oppervlakte - 15-20 cm bij 80-100 % van oppervlakte.
	In acht nemen inundatieomvang/ inundatiediepte (zie meetinstructie perceelverificatie)	Stel middels schatting vast of bij tenminste 60% van de beheereenheid het waterpeil ten minste 5 en ten hoogste 20 cm boven het maaiveld staat. De overige 40% kan zowel te ondiep als dieper dan 20 cm zijn. Schat de hoogte van het waterpeil d.m.v. door het water te lopen. Bij niet voldoen aan de eis kan de mogelijkheid tot herstel geboden worden. Inundatieperiode 15-2/15-4: geen herstel mogelijk. Inundatieperiode 15-2/15-5: geen herstel mogelijk.

titel	Werkinstructie SNL 2014		
code	L&N03 SNL 40	versie 04	ingangsdatum 26-03-2014
			pag. 6 van 70

		Inundatieperiode 15-2/15-6: hercontrole uiterlijk 15 mei. Inundatieperiode 15-2/01-8: hercontrole uiterlijk 31 mei.
8031 – 8039	Landbouwgrond met legselbeheer	
8031 - 8039	De beheereenheid bestaat uit grasland of bouwland	Stel vast of de beheereenheid bestaat uit grasland of bouwland. Onder grasland wordt verstaan: grasland, niet zijnde bouwland Onder bouwland wordt verstaan: terrein waarop vruchtwisseling plaatsvindt en dat niet wordt beweid.
8031 – 8035 en 8037	De beheereenheid wordt tijdens het broedseizoen een of enkele malen afgezocht op aanwezige legsels; de legsels worden gemarkeerd en, indien de beheereenheid wordt beweid, van deugdelijke legselbeschermers voorzien.	Stel vast of er afgezocht is door stippenkaart op te vragen. Stel o.b.v. eigen waarneming vast of er nesten zijn: - aanwijzing hiervoor is activiteit van vogels bij nadering. - indien perceel gemeten moet worden waarneming doen tijdens de meting. - indien perceel niet gemeten moet worden waarneming doen vanaf buiten perceel, zonodig perceel in om vast te stellen of bij vogel activiteit er inderdaad sprake is van nesten. - waarneming nesten noteren op meetkaart. Stel vast of nesten gemarkeerd zijn. Soms worden nesten niet met stokken gemarkeerd i.v.m. aantrekken predatoren. Dit bespreken met beheerder. Stel vast of stippenkaart tenminste overeenkomt met eigen waarneming, bespreek dit met beheerder. Nagaan of beheerder stippenkaart aanvult/aangevuld heeft met waarneming bij controle. Vraag bij beheerder na wie vrijwilliger is die nesten zoekt (+ tel. Nr) en hoe dit gebeurt. I.g.v. twijfel contact opnemen met beheerder! Stel vast of de legsels i.g.v. beweiding zijn voorzien van deugdelijke legselbeschermers. Bij niet voldoen aan de eis (niet beweiding → geen legselmarkering; beweiding → geen

titel	Werkinstructie SNL 2014		
code	L&N03 SNL 40	versie 04	ingangsdatum 26-03-2014
			pag. 7 van 70

		<p>legselbeschermer) kan de mogelijkheid tot herstel geboden worden. Herstel onmiddellijk.</p> <p>Bij controle na 30-6 kan de bevinding "geen afwijkingen vastgesteld" niet meer van toepassing zijn.</p>
8031 – 8034	Indien een perceel grasland wordt gemaaid of anderszins bewerkt, wordt een enclave van tenminste 50m2 om de aanwezige nesten gevrijwaard van alle landbouwkundige werkzaamheden.	<p>Stel middels schatting vast of het gebied om de aanwezige nesten tenminste 50m2 gevrijwaard is van alle landbouwkundige werkzaamheden. Stippenkaart hierbij gebruiken.</p> <p>De diameter zal ongeveer 8 meter moeten zijn (dit is bij een cirkel). In de praktijk zal de vorm hiervan afwijken, bijvoorbeeld 10 x 5 m of 7 x 7 m.</p> <p><i>Bij akkoordbevinding één van onderstaande bevindingen vermelden:</i> 50 – 70 m2; > 70 m2 of niet recent gemaaid.</p> <p>Deze vraag met N.V.T. beantwoorden indien het daadwerkelijk bouwland betreft.</p> <p>Bij controle na 30-6 kan de bevinding "geen afwijkingen vastgesteld" niet meer van toepassing zijn.</p>
8035 en 8037	Indien een perceel bouwland wordt bewerkt, worden de nesten ontzien bij de werkzaamheden.	<p>Indien een perceel bouwland wordt bewerkt. Stel vast of de nesten zijn ontzien bij de werkzaamheden. Stippenkaart hierbij gebruiken.</p> <p>Het nest mag tijdelijk verplaatst worden om het land te kunnen bewerken.</p> <p>Deze vraag met NVT beantwoorden indien het daadwerkelijk grasland betreft.</p> <p>Bij controle na 30-6 kan de bevinding "geen afwijkingen vastgesteld" niet meer van toepassing zijn.</p>
8036 en 8038- 8039	Er is/wordt een nestkaart bijgehouden.	<p>Stel vast of er een nestkaart (stippenkaart) is en of deze wordt bijgehouden.</p> <p>Is verplicht bij dit alleen in Utrecht geldende</p>

titel	Werkinstructie SNL 2014		
code	L&N03 SNL 40	versie 04	ingangsdatum 26-03-2014
			pag. 8 van 70

		pakket.
8036 en 8038- 8039	De beheereenheid wordt tijdens het broedseizoen een of enkele malen afgezocht op aanwezige legsels; de legsels worden gemarkeerd.	<p>Stel vast of er afgezocht is door stippenkaart op te vragen.</p> <p>Stel o.b.v. eigen waarneming vast of er nesten zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> - aanwijzing hiervoor is activiteit van vogels bij nadering. - indien perceel gemeten moet worden waarneming doen tijdens de meting. - indien perceel niet gemeten moet worden waarneming doen vanaf buiten perceel, zonodig perceel in om vast te stellen of bij vogel activiteit er inderdaad sprake is van nesten. - waarneming nesten noteren op meetkaart. <p>Stel vast of nesten gemarkeerd zijn. Soms worden nesten niet met stokken gemarkeerd ivm aantrekken predatoren. Dit bespreken met beheerder.</p> <p>Stel vast of stippenkaart tenminste overeenkomt met eigen waarneming, bespreek dit met beheerder. Nagaan of beheerder stippenkaart aanvult/aangevuld heeft met waarneming bij controle.</p> <p>Vraag bij beheerder na wie vrijwilliger is die nesten zoekt (+ tel. Nr) en hoe dit gebeurt. I.g.v. twijfel contact opnemen met beheerder!</p> <p>Bij controle na 30-6 kan de bevinding "geen afwijkingen vastgesteld" niet meer van toepassing zijn.</p>
8036 en 8038- 8039	Beheereenheid wordt tijdens het broedseizoen niet beweid.	<p>Stel vast of er tijdens het broedseizoen niet wordt beweid.</p> <p>Bij controle na 30-6 kan de bevinding "geen afwijkingen vastgesteld" niet meer van toepassing zijn.</p>
8036 en 8038- 8039	Indien een perceel grasland wordt gemaaid of anderszins bewerkt, wordt een enclave van tenminste 25m2 om de aanwezige nesten	<p>Stel middels schatting vast of het gebied om de aanwezige nesten tenminste 25m2 gevrijwaard is van alle landbouwkundige werkzaamheden. Stippenkaart hierbij gebruiken.</p>

titel	Werkinstructie SNL 2014		
code	L&N03 SNL 40	versie 04	ingangsdatum 26-03-2014
			pag. 9 van 70

	ge vrijwaard van alle landbouwkundige werkzaamheden.	<p>De diameter zal ongeveer 3 meter moeten zijn (dit is bij een cirkel). In de praktijk zal de vorm hiervan afwijken, bijvoorbeeld 10 x 2,5 m of 5 x 5 m.</p> <p><i>Bij akkoordbevinding één van onderstaande bevindingen vermelden:</i></p> <p><i>25 – 50 m2, > 50 m2 gemaaid, > 50m2 niet gemaaid.</i></p> <p>Bij controle na 30-6 kan de bevinding "geen afwijkingen vastgesteld" niet meer van toepassing zijn.</p>
8036 en 8038-8039	Tussen maaibeurten zit een periode van tenminste 1 week.	Stel aan de hand van verschillen in hoogte van het gras tussen de verschillende gedeeltes van de BE vast of het waarschijnlijk is dat er tussen maaibeurten een periode heeft gezeten van tenminste 1 week.
8036 en 8038-8039	Maaien is uitgevoerd volgens voorwaarden getrapd maaibeheer.	<p>Stel vast aan de hand van verschil in gewashoogte of het waarschijnlijk is dat mbt totale oppervlakte BE's legselbeheer (code 8036, 8038/8039):</p> <ul style="list-style-type: none"> - in periode 1 t/m 6 mei tenminste 20 % is gemaaid en - in periode 8 t/m 15 mei maximaal 60 % is gemaaid en - in periode 17 t/m 23 mei tenminste 20 % is gemaaid.
8041	Kruidenrijk weidevogelgrasland	
	Beheereenheid bestaat uit grasland.	Stel vast of de beheereenheid bestaat uit grasland, niet zijnde bouwland.
	In acht nemen rustperiode van 1 april tot 15 juni.	<p>In de rustperiode is het niet toegestaan de beheereenheid, gemaaid, gerold, gesleept, of bemest. In de periode is het gebruik van chemische bestrijdingsmiddelen niet toegestaan.</p> <p>Stel vast of in de rustperiode geen landbouwkundige werkzaamheden zijn verricht. In het geval van gewasbeschermingsmiddel eventueel overgaan tot bemonstering van de vegetatie, ter analyse.</p>

titel	Werkinstructie SNL 2014		
code	L&N03 SNL 40	versie 04	ingangsdatum 26-03-2014
			pag. 10 van 70

		Zie Werkwijze bemonstering GBM.
	Gebruik van chemische bestrijdingsmiddelen is slechts toegestaan voor pleksgewijze bestrijding van akkerdistel, ridderzuring en brandnetel.	Stel vast of er aanwijzingen zijn dat er gewasbeschermingsmiddelen (→ onkruidbestrijdingsmiddel, anders dan bij pleksgewijze bestrijding van akkerdistel, ridderzuring en brandnetel) zijn gebruikt. In het geval van gewasbeschermingsmiddel eventueel overgaan tot bemonstering van de vegetatie, ter analyse. Zie Werkwijze bemonstering GBM.
	Uitsluitend bemesting met vaste mest toegestaan buiten de rustperiode.	Stel vast of er geen andere mest dan vaste mest op het grasland is uitgereden en of dit buiten de rustperiode is gedaan.
	Het gewas wordt jaarlijks voor 1 augustus afgevoerd door middel van maaien en afvoeren. Tweede keer maaien en afvoeren is toegestaan.	Stel vast of het gewas voor 1 augustus is gemaaid en afgevoerd. Bij niet voldoen aan de eis kan de mogelijkheid tot herstel geboden worden. Hercontrole rond 1-8.
	Het grasland mag niet worden gescheurd, gefreesd of heringezaaid	Stel vast of het grasland niet is gescheurd, gefreesd of heringezaaid.
	Datum zichtcontrole	Van toepassing indien de waarneming m.b.t. het naleven van de rustperiode op een andere datum is gedaan dan de rest van de controle. Indien waarneming m.b.t. rustperiode samen valt met zichtcontrole dan n.v.t. noteren.
8042	Kruidenrijk weidevogelgrasland rand	
	Beheereenheid bestaat uit grasland.	Stel vast of de beheereenheid bestaat uit grasland, niet zijnde bouwland.
	In acht nemen rustperiode van 1 april tot 15 juni.	In de rustperiode is de beheereenheid niet gemaaid, gerold, gesleept, of bemest. In de periode is het gebruik van chemische bestrijdingsmiddelen niet toegestaan. Beweidings is in rustperiode wel toegestaan! Stel vast of in de rustperiode geen

titel	Werkinstructie SNL 2014		
code	L&N03 SNL 40	versie 04	ingangsdatum 26-03-2014
			pag. 11 van 70

		landbouwkundige werkzaamheden zijn verricht. In het geval van gewasbeschermingsmiddel eventueel overgaan tot bemonstering van de vegetatie, ter analyse. Zie Werkwijze bemonstering GBM.
	Gebruik van chemische bestrijdingsmiddelen is slechts toegestaan voor pleksgewijze bestrijding van akkerdistel, ridderzuring en brandnetel.	Stel vast of er aanwijzingen zijn dat er gewasbeschermingsmiddelen (→ onkruidbestrijdingsmiddel, anders dan bij pleksgewijze bestrijding van akkerdistel, ridderzuring en brandnetel) zijn gebruikt. In het geval van gewasbeschermingsmiddel eventueel overgaan tot bemonstering van de vegetatie, ter analyse. Zie Werkwijze bemonstering GBM.
	Uitsluitend bemesting met vaste mest toegestaan buiten de rustperiode.	Stel vast of er geen andere mest dan vaste mest op het grasland is uitgereden en of dit buiten de rustperiode is gedaan.
	Het gewas wordt jaarlijks voor 1 augustus afgevoerd door middel van maaien en afvoeren. Tweede keer maaien en afvoeren is toegestaan	Stel vast of het gewas voor 1 augustus is gemaaid en afgevoerd. Bij niet voldoen aan de eis kan de mogelijkheid tot herstel geboden worden. Hercontrole rond 1-8.
	Het grasland mag niet worden gescheurd, gefreesd of heringezaaid	Stel vast of het grasland niet is gescheurd, gefreesd of heringezaaid.
	Datum zichtcontrole	Van toepassing indien de waarneming m.b.t. het naleven van de rustperiode op een andere datum is gedaan dan de rest van de controle. Indien waarneming m.b.t. rustperiode samen valt met zichtcontrole dan n.v.t. noteren.
8051	Extensief beweid weidevogelgrasland	
	Beheereenheid bestaat uit grasland	Stel vast of de beheereenheid bestaat uit grasland, niet zijnde bouwland.
	Beweiding is verplicht tot 15 juni met minimaal 1 en maximaal 1,5 GVE/ha	Stel middels telling vast of er met minimaal 1 en maximaal 1,5 GVE/ha wordt beweid. Het aantal GVE/ha op moment van controle is bepalend voor de bevinding. Gegevens t.b.v. berekening aantal GVE/ha: - runderen > 2 jaar: 1 GVE

titel	Werkinstructie SNL 2014		
code	L&N03 SNL 40	versie 04	ingangsdatum 26-03-2014 pag. 12 van 70

		<p>- paardachtigen > 6 maanden: 1 GVE - runderen < 6 maanden: 0,4 GVE - runderen overig: 0,6 GVE - schapen/geiten: 0,15 GVE (= excl.lammeren, dus ook lam als 0,15 GVE tellen) M.b.t. runderen: leeftijd schatten, bij kalveren begint op een leeftijd van ca. 3-4 maanden de hoorn groei (indien niet onthoord). Het aantal dieren moet geteld worden.</p> <p>Ha: Een aanliggend perceel (zonder pakket of met pakket zonder GVE eis) waarop vee toegang heeft mag bij de berekening ook meegeteld worden als beide percelen grasland zijn en als eenheid worden beweid.</p> <p>De beheereenheid wordt bij de controle gemeten of is al bekend bij een eerdere gedane oppervlakte meting. De oppervlakte van een aanliggend perceel moet worden geschat.</p> <p>Bij niet voldoen aan de eis minimaal 1 GVE/ha kan de mogelijkheid tot herstel geboden worden. Echter alleen als het grasland niet zodanig verruigd is of het gras zodanig hoog is dat het ongeschikt is geworden voor weidevogels. Geen mogelijkheid tot herstel toegestaan bij controle op of na 1 mei. Herstel onmiddellijk.</p> <p><i>Bij akkoordbevinding één van onderstaande bevindingen vermelden:</i> 1-1,125 GVE/ha; 1,25-1,50 GVE/ha</p>
	In acht nemen rustperiode van 1 april tot 15 juni. Tussen 1 april en 15 juni is de beheereenheid niet gemaaid, gerold, gesleept, gescheurd, gefreesd, (her)ingezaaid, doorgezaaid of bemest.	Tussen 1 april en 15 juni is de beheereenheid niet gemaaid, gerold, gesleept, gescheurd, gefreesd, (her)ingezaaid, doorgezaaid of bemest. Stel vast of in de rustperiode geen landbouwkundige werkzaamheden zijn verricht.
	Geen gebruik chemische bestrijdingsmiddelen	Stel vast of er aanwijzingen zijn dat er gewasbeschermingsmiddelen (→

titel	Werkinstructie SNL 2014		
code	L&N03 SNL 40	versie 04	ingangsdatum 26-03-2014
			pag. 13 van 70

	gedurende rustperiode.	onkruidbestrijdingsmiddel) zijn gebruikt. In het geval van gewasbeschermingsmiddel eventueel overgaan tot bemonstering van de vegetatie, ter analyse. Zie Werkwijze bemonstering GBM.
	Datum zichtcontrole	Van toepassing indien de waarneming m.b.t. het naleven van de rustperiode op een andere datum is gedaan dan de rest van de controle. Indien waarneming m.b.t. rustperiode samen valt met zichtcontrole dan n.v.t. noteren.
8061 – 8068	Bouwland met broedende akkervogels	
	De beheereenheid bestaat uit bouwland.	Stel vast of de beheereenheid bestaat uit bouwland. Onder bouwland wordt verstaan: terrein waarop vruchtwisseling plaatsvindt en dat niet wordt beweid.
	20-70% van de beheereenheid dient jaarlijks tenminste 2 maal te worden gemaaid tussen 1 maart en 15 september.	Stel middels schatting vast of 20-70% van de beheereenheid in de periode tussen 1 maart en 15 september tenminste 2 maal strooksgewijs is gemaaid. Delen die opnieuw zijn ingezaaid hoeven in hetzelfde voorjaar niet te worden gemaaid. M.i.v. 2012 is klepelen wel toegestaan (aanvragen t/m 2011 mag het maaien niet gebeuren door klepelen). Bij niet voldoen aan de eis kan de mogelijkheid tot herstel geboden worden. Hercontrole rond 15 april. <i>Bij akkoordbevinding één van onderstaande bevindingen vermelden: 20-50%; 50-70% maaien</i>
	Mechanische en chemische onkruidbestrijding zijn niet toegestaan, met uitzondering van pleksgewijze bestrijding van akkerdistel, ridderzuring, haagwinde, heermoes of kleeftkruid.	Stel vast of er aanwijzingen zijn dat er gewasbeschermingsmiddelen (→ onkruidbestrijdingsmiddel) zijn gebruikt, anders dan voor pleksgewijze bestrijding van akkerdistel, ridderzuring, haagwinde, heermoes of kleeftkruid. Stel vast of er mechanische onkruidbestrijding heeft plaatsgevonden. In het geval van gewasbeschermingsmiddel eventueel overgaan tot bemonstering van de vegetatie, ter analyse. Zie Werkwijze bemonstering GBM

titel	Werkinstructie SNL 2014		
code	L&N03 SNL 40	versie 04	ingangsdatum 26-03-2014
			pag. 14 van 70

	De beheereenheid mag niet worden beweid, bemest of als wendakker worden gebruikt.	Stel vast of de beheereenheid niet wordt beweid, bemest of als wendakker wordt gebruikt. Gebruik als wendakker wordt verondersteld bij gebruik van de beheereenheid om met machines te manoeuvreren, m.u.v.: - gebruik t.b.v. onderhoud langs liggende watergang/kavelsloot - bereiken achterliggende watergang met beregeningsinstallatie - keren bij spuitwerkzaamheden (1 keerpunt per ca. 40 m lengte). Bij het niet voldoen aan de eis m.b.t. beweiding kan alleen als er (nog) geen ernstige schade is opgetreden de mogelijkheid tot herstel geboden worden. Herstel onmiddellijk.
8061-8062	Jaarlijks inzaaien: jaarlijks dient 20-50% van de beheereenheid opnieuw tussen 1 september en 15 april te worden geploegd en opnieuw ingezaaid met een in het natuurbeheerplan voorgeschreven zaaimengsel.	Stel middels schatting vast of 20-50% van de beheereenheid in de periode opnieuw is geploegd en opnieuw is ingezaaid met een in het natuurbeheerplan voorgeschreven zaaimengsel. Bij niet voldoen aan de eis kan de mogelijkheid tot herstel geboden worden. Hercontrole rond 15 april. <i>Bij akkoordbevinding één van onderstaande bevindingen vermelden:</i> <i>20-30%; 30-50% geploegd + ingezaaid</i>
8061-8062	Jaarlijks inzaaien: De volgende begroeiing is tussen 1 mei en het moment van grondbewerking door inzaai aanwezig: grassen, granen (niet zijnde mais of graanstoppel), kruiden of een mengsel van deze. In het natuurbeheerplan wordt bepaald welke zaaimengsels en welke zaaidichtheden mogen worden gebruikt.	Stel vast of de begroeiing zoals in het natuurbeheerplan vermeld staat aanwezig is. Het ingezaaide gewas moet aanwezig zijn tot het moment van grondbewerking en dit het kan nooit voor 1-9 zijn

titel	Werkinstructie SNL 2014		
code	L&N03 SNL 40	versie 04	ingangsdatum 26-03-2014 pag. 15 van 70

8063-8064	<p>Jaarlijks ploegen: Jaarlijks dient 20-50% van de beheereenheid opnieuw tussen 1 september en 15 april te worden geploegd.</p>	<p>Stel middels schatting vast of 20-50% van de beheereenheid in de periode opnieuw is geploegd. Bij niet voldoen aan de eis kan de mogelijkheid tot herstel geboden worden. Hercontrole rond 15 april.</p> <p><i>Bij akkoordbevinding één van onderstaande bevindingen vermelden: 20-30%; 30-50% geploegd</i></p>
8063-8064	<p>Jaarlijks ploegen: Eventuele 2e grond bewerking heeft niet later dan 15 april plaatsgevonden.</p>	<p>Stel vast of het waarschijnlijk is dat na 15 april nog een grondbewerking heeft plaatsgevonden.</p>
8063-8064	<p>Jaarlijks ploegen: De volgende begroeiing is tussen 1 mei en het moment van grondbewerking aanwezig: grassen, granen (niet zijnde maïs of graanstoppel), kruiden of een mengsel van deze. In het natuurbeheerplan wordt bepaald welke zaaimengsels en welke zaaidichtheden mogen worden gebruikt.</p>	<p>Stel vast of de begroeiing zoals in het natuurbeheerplan vermeld staat aanwezig is. Hoeft niet door inzaai, mag ook door spontane ontwikkeling.</p> <p>Het ingezaaide gewas moet aanwezig zijn tot het moment van grondbewerking en dit het kan nooit voor 1-9 zijn</p>
8065-8066	<p>In 3^e/4^e jaar ploegen/zaaien: In het derde of vierde jaar dient de gehele beheereenheid tussen 1 september en 15 april te worden geploegd en opnieuw ingezaaid met een in het natuurbeheerplan voorgeschreven zaaimengsel.</p>	<p>Stel vast of de gehele beheereenheid in het derde of vierde jaar in de periode is geploegd en opnieuw is ingezaaid met een in het natuurbeheerplan voorgeschreven zaaimengsel.</p> <p>Bij niet voldoen aan de eis kan de mogelijkheid tot herstel in 4^e jaar geboden worden. Hercontrole rond 15 april.</p>
8065-8066	<p>In 3^e/4^e jaar ploegen/zaaien: De volgende begroeiing is tussen 1 mei en het moment van grondbewerking door inzaai aanwezig: grassen, granen (niet zijnde mais of</p>	<p>Stel vast of de begroeiing zoals in het natuurbeheerplan vermeld staat aanwezig is. Het ingezaaide gewas moet aanwezig zijn tot het moment van grondbewerking en dit het kan nooit voor 1-9 zijn</p>

titel	Werkinstructie SNL 2014		
code	L&N03 SNL 40	versie 04	ingangsdatum 26-03-2014
			pag. 16 van 70

	graanstoppel), kruiden of een mengsel van deze. In het natuurbeheerplan wordt bepaald welke zaaimengsels en welke zaaidichtheden mogen worden gebruikt.	
8067-8068	In 3 ^e /4 ^e jaar diep: In het derde of vierde jaar dient op de gehele beheereenheid tussen 1 september en 15 april een diepe grondbewerking plaats te vinden en dient opnieuw te worden ingezaaid met een in het natuurbeheerplan voorgeschreven zaaimengsel.	Stel vast of op de gehele beheereenheid in het derde of vierde jaar in de periode een diepe grondbewerking heeft plaatsgevonden en of opnieuw is ingezaaid met een in het natuurbeheerplan voorgeschreven zaaimengsel. Onder diepe grondbewerking wordt verstaan een bewerking van tenminste 25 cm diepte (= normaal geploegd, eggen etc is ondiepe grondbewerking). Bij niet voldoen aan de eis kan de mogelijkheid tot herstel in 4^e jaar geboden worden. Hercontrole rond 15 april.
8067-8068	In 3 ^e /4 ^e jaar diep: Beheereenheid is tussen 15 april en 31 augustus bedekt met maximaal 10 % rijsporen en rest van het jaar met maximaal 30 % rijsporen.	Stel middels schatting vast of de beheereenheid met niet meer dan het maximaal toegestane % rijsporen is bedekt dat geldt voor betreffende periode. Hierbij uitgaan van oppervlakte welke tenminste zichtbaar 1 maal is bereden. I.g.v. ernstige twijfel omtrent voldoen aan de eis de lengte van de sporen opmeten en m.b.v. geschatte breedte de bereden oppervlakte bepalen. Rijsporen als gevolg van voldoen aan pakketvoorwaarde m.b.t. jaarlijks tenminste 2 maal 20-70 % maaien tellen niet mee bij bepaling % rijsporen. Rijsporen als gevolg van door waterschap uitgevoerd onderhoud aan naast beheereenheid gelegen watergang telt wel mee bij bepaling % rijsporen.
8067-8068	In 3 ^e /4 ^e jaar diep: De volgende begroeiing is tussen 1 mei en het moment van grondbewerking door inzaai aanwezig: grassen,	Stel vast of de begroeiing zoals in het natuurbeheerplan vermeld staat aanwezig is. Het ingezaaide gewas moet aanwezig zijn tot het moment van grondbewerking en dit het kan nooit

titel	Werkinstructie SNL 2014		
code	L&N03 SNL 40	versie 04	ingangsdatum 26-03-2014
			pag. 17 van 70

	granen (niet zijnde maïs of graanstoppel), kruiden of een mengsel van deze. In het natuurbeheerplan wordt bepaald welke zaaimengsels en welke zaaidichtheden mogen worden gebruikt.	<p>voor 1-9 zijn</p> <p>Bij beschadiging vegetatie kan de mogelijkheid tot herstel geboden worden (inzaaien), indien:</p> <ul style="list-style-type: none"> - schade buiten broedseizoen is opgetreden; - schade niet meer bedraagt dan in betreffende periode toegestane % rijsporen (15-4/31-8: 10 %, rest van jaar 30). <p>Inzaaien dient op manier te gescheiden die minste schade/rijsporen veroorzaakt.</p> <p>Hercontrole binnen 1 maand.</p>
8061-8066	Voldoen aan minimale breedte eis	Stel middels meting vast of de beheereenheid tenminste 9 meter breed is (meet steekproefgewijs daar waar optisch de breedte het kleinst is of aan de 9 meter eis wordt voldaan)
8067-8068	Voldoen aan minimale breedte eis	Stel middels meting vast of de beheereenheid tenminste 12 meter breed is (meet steekproefgewijs daar waar optisch de breedte het kleinst is of aan de 12 meter eis wordt voldaan)
8081 – 8082	Bouwland met doortrekkende en overwinterende akkervogels	
	De beheereenheid bestaat uit bouwland.	Stel vast of de beheereenheid bestaat uit bouwland. Onder bouwland wordt verstaan: terrein waarop vruchtwisseling plaatsvindt en dat niet wordt beweid.
	Voldoen aan minimale breedte eis.	Stel middels meting vast of de beheereenheid tenminste 9 meter breed is (meet steekproefgewijs daar waar optisch de breedte het kleinst is of aan de 9 meter eis wordt voldaan)
	Op de beheereenheid moet tussen 1 mei en 15 maart een graanmengsel staan van tenminste 50% zomertarwe, aangevuld met rogge, haver of een zaaddragend gewas niet zijnde graan of maïs. De	Stel middels schatting vast of in de periode 1 mei t/m 15 maart op de beheereenheid een graanmengsel staat met tenminste 50% zomertarwe, aangevuld met rogge, haver of een zaaddragend gewas niet zijnde maïs. Controleer dit zowel fysiek als aan de hand van de aankoopfacturen. Let extra op als er in het

titel	Werkinstructie SNL 2014		
code	L&N03 SNL 40	versie 04	ingangsdatum 26-03-2014 pag. 18 van 70

	beheereenheid mag niet worden geoogst.	bouwplan bijv. een perceel zomertarwe zit. Stel vast of het gewas niet is geoogst. <i>Bij akkoordbevinding één van onderstaande bevindingen vermelden:</i> <i>50-75%; > 75% zomertarwe</i>
	De beheereenheid dient jaarlijks tussen 16 maart en 30 april te worden ingezaaid met een gangbare zaaidichtheid.	Stel vast of de beheereenheid is ingezaaid met een zaaidichtheid zoals is beschreven in het natuurbeheerplan. Bij niet voldoen aan de eis kan de mogelijkheid tot herstel geboden worden. Hercontrole rond 30 april.
	Mechanische en chemische onkruidbestrijding zijn niet toegestaan, met uitzondering van pleksgewijze bestrijding van akkerdistel, ridderzuring, haagwinde, heermoes of kleeftkruid.	Stel vast of er geen mechanische en chemische onkruidbestrijding is toegepast, met uitzondering van pleksgewijze bestrijding van akkerdistel, ridderzuring, haagwinde, heermoes of kleeftkruid.
8111	Botanisch weiland	
	De beheereenheid bestaat uit grasland.	Stel vast of de beheereenheid bestaat uit grasland, niet zijnde bouwland.
	Gebruik van chemische bestrijdingsmiddelen is slechts toegestaan voor pleksgewijze bestrijding van akkerdistel, ridderzuring en brandnetel.	Stel vast of er aanwijzingen zijn dat er gewasbeschermingsmiddelen (→ onkruidbestrijdingsmiddel) zijn gebruikt, anders dan voor pleksgewijze bestrijding van akkerdistel, ridderzuring en brandnetel In het geval van gewasbeschermingsmiddel eventueel overgaan tot bemonstering van de vegetatie, ter analyse. Zie Werkwijze bemonstering GBM.
	De beheereenheid wordt niet bemest en er wordt geen bagger opgebracht.	Stel vast of de beheereenheid niet is bemest en of er geen bagger op is gebracht. Slootmaaisel is wel toegestaan.
	Standweiden is het gehele jaar toegestaan met max. 2 GVE per hectare. Van 1 oktober tot 1 maart is onbeperkt weiden toegestaan.	Stel vast of niet buiten de periode 1 oktober tot 1 maart met meer dan 2 GVE/ha wordt gestandweid. Standweiden is dat vee gedurende 3 tot 5 weken op een bepaald (relatief groot) perceel graast. Bij het niet voldoen aan de eis van maximaal 2 GVE/ha kan alleen als er (nog) geen ernstige schade is opgetreden de mogelijkheid tot

titel	Werkinstructie SNL 2014		
code	L&N03 SNL 40	versie 04	ingangsdatum 26-03-2014
			pag. 19 van 70

		<p>herstelgeboden worden. Herstel onmiddellijk.</p> <p>Gegevens t.b.v. berekening aantal GVE/ha:</p> <ul style="list-style-type: none"> - runderen > 2 jaar: 1 GVE - paardachtigen > 6 maanden: 1 GVE - runderen < 6 maanden: 0,4 GVE - runderen overig: 0,6 GVE - schapen/geiten: 0,15 GVE (= excl.lammeren, dus ook lam als 0,15 GVE tellen) <p>M.b.t. runderen: leeftijd schatten, bij kalveren begint op een leeftijd van ca. 3-4 maanden de hoorngroei (indien niet onthoofd).</p> <p>Het aantal dieren moet geteld worden.</p> <p>Ha: Een aanliggend perceel (zonder pakket of met pakket zonder GVE eis) waarop vee toegang heeft mag bij de berekening ook meegeteld worden als beide percelen grasland zijn en als eenheid worden beweid.</p> <p>De beheereenheid wordt bij de controle gemeten of is al bekend bij een eerdere gedane oppervlakte meting. De oppervlakte van een aanliggend perceel moet worden geschat.</p> <p><i>Bij akkoordbevinding één van onderstaande bevindingen vermelden:</i></p> <p><i>0-1 GVE/ha; 1-2 GVE/ha</i></p>
	Bijvoeren vindt niet plaats.	Geldt uitsluitend voor aanvragen m.i.v. 2012: Stel vast of het waarschijnlijk is dat er bijgevoerd wordt, door te kijken of er voer of voederresten aanwezig is/zijn.
	Het grasland mag niet worden gescheurd, gefreesd of heringezaaid.	Stel vast of het grasland niet is gescheurd, gefreesd of heringezaaid.
8121	Botanisch hooiland	
	De beheereenheid bestaat uit grasland.	Stel vast of de beheereenheid bestaat uit grasland, niet zijnde bouwland.
	Gebruik van chemische bestrijdingsmiddelen is slechts toegestaan voor pleksgewijze bestrijding van akkerdistel, ridderzuring en	Stel vast of er aanwijzingen zijn dat er gewasbeschermingsmiddelen (→ onkruidbestrijdingsmiddel) zijn gebruikt, anders dan voor pleksgewijze bestrijding van akkerdistel, ridderzuring en brandnetel

titel	Werkinstructie SNL 2014		
code	L&N03 SNL 40	versie 04	ingangsdatum 26-03-2014
			pag. 20 van 70

	brandnetel.	In het geval van gewasbeschermingsmiddel eventueel overgaan tot bemonstering van de vegetatie, ter analyse. Zie Werkwijze bemonstering GBM.
	De beheereenheid wordt niet bemest en er wordt geen bagger opgebracht.	Stel vast of de beheereenheid niet is bemest en of er geen bagger op is gebracht. Slootmaaisel is wel toegestaan.
	Beweiding is uitsluitend toegestaan in de periode van 1 augustus tot 1 maart.	Stel vast of er niet buiten de periode (1 augustus tot 1 maart) wordt beweid. Bij het niet voldoen aan de eis kan alleen als er (nog) geen ernstige schade is opgetreden de mogelijkheid tot herstel geboden worden. Herstel onmiddellijk.
	Het gewas wordt jaarlijks minimaal eenmaal gemaaid en afgevoerd.	Stel vast of het waarschijnlijk is dat het gewas minimaal jaarlijks is gemaaid en afgevoerd. Het resultaat dient te zijn dat hoge vegetatie (hoge kruidachtigen, struikvorming) afdoende is bestreden. Het voorkomen van gewasresten van een vorig groeiseizoen zijn een aanwijzing voor het niet voldoen aan de eis van jaarlijks maaien/afvoeren. I.g.v. vegetatie/maaisel waarvan aangenomen kan worden dat die van het voorgaand jaar afkomstig zijn kan mogelijkheid tot herstel geboden worden. Hercontrole uiterlijk binnen 1 maand. Geen herstel voor vegetatie ouder dan voorgaand jaar en niet voor gemaaide gewasresten van voorgaand jaar/jaren, welke niet zijn afgevoerd en waardoor schade aan de vegetatie is ontstaan.
	Het grasland mag niet worden gescheurd, gefreesd of heringezaaid.	Stel vast of het grasland niet is gescheurd, gefreesd of heringezaaid.
8131 – 8132	Botanische weiderand en Botanische hooilandrand	
	De beheereenheid bestaat uit grasland.	Stel vast of de beheereenheid bestaat uit grasland, niet zijnde bouwland.
	Gebruik van chemische bestrijdingsmiddelen is slechts toegestaan voor pleksgewijze bestrijding van akkerdistel, ridderzuring en	Stel vast of er aanwijzingen zijn dat er gewasbeschermingsmiddelen (→ onkruidbestrijdingsmiddel) zijn gebruikt, anders dan voor pleksgewijze bestrijding van akkerdistel, ridderzuring en brandnetel

titel	Werkinstructie SNL 2014		
code	L&N03 SNL 40	versie 04	ingangsdatum 26-03-2014
			pag. 21 van 70

	brandnetel.	In het geval van gewasbeschermingsmiddel eventueel overgaan tot bemonstering van de vegetatie, ter analyse. Zie Werkwijze bemonstering GBM.
	De beheereenheid wordt niet bemest en er wordt geen bagger opgebracht.	Stel vast of de beheereenheid niet is bemest en of er geen bagger op is gebracht. Slootmaaisel is wel toegestaan.
	Het grasland mag niet worden gescheurd, gefreesd of heringezaaid.	Stel vast of het grasland niet is gescheurd, gefreesd of heringezaaid.
8131	Voor weiderand geldt: Beweiding is toegestaan	Beweiding van de weiderand is toegestaan
8132	Voor hooilandrand geldt: beweiding is niet toegestaan.	Stel vast of de hooilandrand niet is/wordt beweid. Bij het niet voldoen aan de eis kan alleen als er (nog) geen ernstige schade is opgetreden de mogelijkheid tot herstel geboden worden. Herstel onmiddellijk.
8141	Botanisch bronbeheer	
	De beheereenheid bestaat uit grasland.	Stel vast of de beheereenheid bestaat uit grasland, niet zijnde bouwland.
	De beheereenheid staat niet in verbinding met open water, behalve bij natuurlijke afwatering.	Stel vast of de beheereenheid niet in verbinding staat met open water. Uitzondering is bij natuurlijke afwatering. Er zijn 2 soorten afwatering: - Er is sprake van natuurlijke afwatering als het water op een natuurlijke wijze vanaf de bron het gebied verlaat. Hierbij kan het gebied te allen tijde afstromen - Er is sprake van kunstmatige afwatering als het water met behulp van een pomp uit het gebied afwatert. Bijna altijd is er in dit geval sprake van een polder.
	Gebruik van chemische bestrijdingsmiddelen is niet toegestaan.	Stel vast of er aanwijzingen zijn dat er gewasbeschermingsmiddelen (→ onkruidbestrijdingsmiddel) zijn gebruikt. In het geval van gewasbeschermingsmiddel eventueel overgaan tot bemonstering van de vegetatie, ter analyse. Zie Werkwijze bemonstering GBM.
	De beheereenheid wordt niet bemest en er wordt geen	Stel vast of de beheereenheid niet is bemest en of er geen bagger op is gebracht. Slootmaaisel is wel

titel	Werkinstructie SNL 2014		
code	L&N03 SNL 40	versie 04	ingangsdatum 26-03-2014
			pag. 22 van 70

	bagger opgebracht.	toegestaan.
	Beweiding is uitsluitend toegestaan in de periode van 1 augustus tot 1 maart.	Stel vast of er niet buiten de periode (1 maart t/m 31 juli) wordt beweid. Bij het niet voldoen aan de eis kan alleen als er (nog) geen ernstige schade is opgetreden de mogelijkheid tot herstel geboden worden. Herstel onmiddellijk.
	Het gewas wordt jaarlijks minimaal eenmaal gemaaid en afgevoerd.	Stel vast of het waarschijnlijk is dat het gewas minimaal jaarlijks is gemaaid en afgevoerd. Het resultaat dient te zijn dat hoge vegetatie (hoge kruidachtigen, struikvorming) afdoende is bestreden. Het voorkomen van gewasresten van een vorig groeiseizoen zijn een aanwijzing voor het niet voldoen aan de eis van jaarlijks maaien/afvoeren. I.g.v. vegetatie/maaisel waarvan aangenomen kan worden dat die van het voorgaand jaar afkomstig zijn kan mogelijkheid tot herstel geboden worden. Hercontrole uiterlijk binnen 1 maand. Geen herstel voor vegetatie ouder dan voorgaand jaar en niet voor gemaaide gewasresten van voorgaand jaar/jaren, welke niet zijn afgevoerd en waardoor schade aan de vegetatie is ontstaan.
	Het grasland mag niet worden gescheurd, gefreesd of heringezaaid.	Stel vast of het grasland niet is gescheurd, gefreesd of heringezaaid.
	Bron vrijwaren van beschadiging door vee.	Stel vast of de bron niet beschadigd is of kan worden door vee. Het gaat hierbij om vertrappingschade of vervuiling. Bij het niet voldoen aan de eis kan alleen als er (nog) geen ernstige schade is opgetreden de mogelijkheid tot herstel geboden worden (vee verwijderen, raster plaatsen). Herstel onmiddellijk.
	Geen kunstmatig waterbeheer.	Stel vast of er geen gebruik gemaakt wordt van kunstmatig waterbeheer. Er mag bijvoorbeeld geen dammetje aangelegd worden.
8151 – 8153	Akker met waardevolle flora	
	De beheereenheid bestaat	Stel vast of de beheereenheid bestaat uit bouwland.

titel	Werkinstructie SNL 2014		
code	L&N03 SNL 40	versie 04	ingangsdatum 26-03-2014
			pag. 23 van 70

	uit bouwland.	Onder bouwland wordt verstaan: terrein waarop vruchtwisseling plaatsvindt en dat niet wordt beweid.
	Verbouwing van maïs is in het geheel niet toegestaan.	Stel vast of er geen maïs wordt verbouwd.
	In de jaren waarin graan wordt verbouwd, vindt geen bemesting met kunstmest plaats.	Alleen in het geval dat er graan wordt verbouwd: stel vast of er aanwijzingen zijn dat bemesting met kunstmest heeft plaatsgevonden, bijvoorbeeld door zichtbare kunstmestrestanten of door sterke verschillen in vegetatie. I.g.v. resten welke mogelijk op gebruik kunstmest wijzen: navragen bij beheerder, indien deze aangeeft dat het kalk betreft dan vragen om aankoopfactuur kalk.
	In de jaren waarin graan wordt verbouwd, vindt er in de beheereenheid geen mechanische onkruidbestrijding plaats vanaf het zaaien (bij zomergraan) of vanaf 1 april (bij wintergraan) tot de oogst en is het gebruik van chemische onkruidbestrijdingsmiddelen en insecticiden niet toegestaan, met uitzondering van pleksgewijze bestrijding van haarden met akkerdistel, ridderzuring, kleeftkruid of haagwinde.	Alleen in het geval als er graan wordt verbouwd: stel vast of er aanwijzingen zijn dat er gewasbeschermingsmiddelen (→ onkruidbestrijdingsmiddel) zijn gebruikt, anders dan voor pleksgewijze bestrijding van akkerdistel, ridderzuring, kleeftkruid of haagwinde. In het geval van gewasbeschermingsmiddel eventueel overgaan tot bemonstering van de vegetatie, ter analyse. Zie Werkwijze bemonstering GBM. Zomergraan: Stel vast of er vanaf het zaaien geen mechanische onkruidbestrijding is toegepast. Wintergraan: Stel vast of vanaf 1 april geen mechanische onkruidbestrijding is toegepast.
8161 – 8163	Chemie en kunstmestvrij land	
	De beheereenheid bestaat uit bouwland.	Stel vast of de beheereenheid bestaat uit bouwland. Onder bouwland wordt verstaan: terrein waarop vruchtwisseling plaatsvindt en dat niet wordt beweid.
	Verbouwen van graan	Er wordt graan verbouwd, maïs is niet toegestaan
	Het gebruik van chemische	Stel vast of er geen gebruik wordt gemaakt van

titel	Werkinstructie SNL 2014		
code	L&N03 SNL 40	versie 04	ingangsdatum 26-03-2014
			pag. 24 van 70

	bestrijdingsmiddelen en kunstmest is niet toegestaan.	<p>chemische bestrijdingsmiddelen en kunstmest.</p> <p>Aanwijzingen omtrent het gebruik van bestrijdingsmiddelen/kunst- mest zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rijsporen (trekker met spuit, trekker met kunstmeststrooier) - onkruid dat aan het afsterven is - restanten van meststoffen. <p>Voorts kan het aangesloten zijn van de aanvrager bij SKAL er op wijzen dat er een lager risico is dat gewasbeschermingsmiddelen/kunstmest wordt gebruikt.</p> <p>Betrek bij de controle ook het gewasbeschermingsplan.</p> <p>Een aanwijzing voor het NIET gebruikt zijn van onkruidbestrijdingsmiddelen is dat er later in het groeiseizoen meer onkruid tussen de rijen staat. In het geval van gewasbeschermingsmiddel eventueel overgaan tot bemonstering van de vegetatie, ter analyse.</p> <p>Zie Werkwijze bemonstering GBM.</p> <p>I.g.v. resten welke mogelijk op gebruik kunstmest wijzen: navragen bij beheerder, indien deze aangeeft dat het kalk betreft dan vragen om aankoopfactuur kalk.</p>
8181	Akkerflora randen	
	De beheereenheid is in gebruik als bouwland.	<p>Stel vast of de beheereenheid in gebruik is als bouwland.</p> <p>Onder bouwland wordt verstaan: terrein waarop vruchtwisseling plaatsvindt en dat niet wordt beweid.</p>
	Beheereenheid is gelegen aan rand van perceel.	<p>Stel vast of beheereenheid is gelegen aan de rand van het perceel waarop de beheereenheid ligt.</p>
	Op de beheereenheid wordt in de beheerperiode graan, met uitzondering van maïs, verbouwd.	<p>Stel vast of er graan (geen maïs) wordt verbouwd.</p>
	In de beheereenheid vindt geen mechanische	<p>Stel vast of er aanwijzingen zijn dat er gewasbeschermingsmiddelen (→</p>

titel	Werkinstructie SNL 2014		
code	L&N03 SNL 40	versie 04	ingangsdatum 26-03-2014
			pag. 25 van 70

	<p>onkruidbestrijding plaats vanaf het zaaien (bij zomergraan) of vanaf 1 april (bij wintergraan) tot de oogst en is het gebruik van chemische onkruidbestrijdingsmiddelen niet toegestaan, met uitzondering van pleksgewijze bestrijding van haarden met akkerdistel, ridderzuring of kleeftkruid.</p>	<p>onkruidbestrijdingsmiddel) zijn gebruikt, anders dan voor pleksgewijze bestrijding van akkerdistel, ridderzuring, kleeftkruid.</p> <p>In het geval van gewasbeschermingsmiddel eventueel overgaan tot bemesting van de vegetatie, ter analyse.</p> <p>Zie Werkwijze bemesting GBM.</p> <p>Zomergraan: stel vast of er vanaf het zaaien geen mechanische onkruidbestrijding is toegepast.</p> <p>Wintergraan: stel vast of vanaf 1 april geen mechanische onkruidbestrijding is toegepast.</p>
	<p>Bemesting en beweiding van de beheereenheid is niet toegestaan.</p>	<p>Stel vast of er niet is bemest en of er niet is/wordt beweïd.</p> <p>Bij het niet voldoen aan de eis m.b.t. beweïden kan alleen als er (nog) geen ernstige schade is opgetreden de mogelijkheid tot herstel geboden worden.</p> <p>Herstel onmiddellijk.</p>
	<p>De beheereenheid mag niet als wendakker gebruikt worden.</p>	<p>Stel vast of de beheereenheid niet als wendakker wordt gebruikt.</p> <p>Gebruik als wendakker wordt verondersteld bij gebruik van de beheereenheid om met machines te manoeuvreren, m.u.v.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - gebruik t.b.v. onderhoud langsliggende watergang/kavelsloot - bereiken achterliggende watergang met beregeningsinstallatie - keren bij spuitwerkzaamheden (1 keerpunt per ca. 40 m lengte).

titel	Werkinstructie SNL 2014		
code	L&N03 SNL 40	versie 04	ingangsdatum 26-03-2014
			pag. 26 van 70

8251 – 8252	Poel	
	Zowel een poel als een klein historisch water is doorgaans een geïsoleerd stilstaand water dat gevoed wordt door grond- en/of regenwater. Een poel mag in verbinding staan met sloten of greppels wanneer sprake is van een natuurlijke eenheid die vrij afwatert. Veenputten mogen in verbinding staan met het slotenstelsel in het gebied.	Stel vast of er geen sprake is van een (deel van een) sloot. Alleen m.b.t. afwatering mag poel in verbinding staan met sloot of greppel.
	Minimaal 50% van het natte oppervlakte van de poel bestaat in de lente uit open water. Incidenteel mag het element in de zomerperiode droogvallen. Voor behoud van voldoende open water wordt het element periodiek opgeschoond.	Stel middels schatting vast of de oppervlakte uit voldoende open water bestaat (voor tenminste 50%). Hierbij uitgaan van de natte oppervlakte op het moment van controle. Met gras begroeide delen kunnen niet meetellen als natte oppervlakte. Van stukken waar gras en/of andere vegetatie, niet zijnde riet, staat mag je vanuit gaan dat deze langere tijd droog staan en tellen niet mee als open water. Poel moet periodiek zijn opgeschoond voor behoud voldoende open water. M.b.t. het niet voldoen aan de eis als gevolg van achterstallig onderhoud kan de mogelijkheid tot herstel geboden worden. Hercontrole na 15-10. Bij het niet voldoen aan de eis tenminste 50% voldoende open water, herstel bieden tussen 1-9 en 15-10. <i>Bij akkoordbevinding één van onderstaande bevindingen te vermelden:</i> - aandeel open water 50-75 % - aandeel open water 75-100 %.

titel	Werkinstructie SNL 2014		
code	L&N03 SNL 40	versie 04	ingangsdatum 26-03-2014 pag. 27 van 70

	<p>Maximaal 25% van oppervlakte oever is begroeid met inheemse bomen/struiken.</p>	<p>Stel middels schatting vast of de oppervlakte van de oever voor maximaal 25 % is begroeid met inheemse bomen/struiken. Teveel bomen/struiken geeft door bladval en beperking lichtinval een zuurstofarm milieu in de poel, dit is niet gewenst i.v.m. fauna.</p> <p>Stel vast of er geen niet inheemse bomen/struiken op de oever voorkomen.</p> <p>Uitsluitend m.b.t. het voorkomen van niet-inheemse bomen/struiken kan de mogelijkheid tot herstel geboden worden. Maar uitsluitend als dit een minderheid van de boom-/struikbeplanting betreft. Uitzondering hierop vormt beeldbepalende beplanting met Amerikaanse eik, Noorse Esdoorn, Zilverlinde en Gewone plataan. Hercontrole uiterlijk binnen 1 maand.</p> <p>Zie Overzicht veel aangetroffen exoten.</p>
	<p>Vertrapping van de oevers bij het gebruik van het element als veedrenkpoel wordt voorkomen door afrastering van tenminste helft van de oeverlengte (zie W.I. herstel)</p>	<p>Stel vast of er geen sprake is van oeververtrapping door vee.</p> <p>Indien als veedrinkpoel in gebruik dan dient minimaal de helft van de oeverlengte afrasterd te zijn.</p> <p>Van oeververtrapping is sprake indien de gras/ruigtekruidenvegetatie hierdoor (pleksgewijs) is verdwenen.</p> <p>Bij niet voldoen aan de eis kan de mogelijkheid tot herstel geboden worden.</p> <p>Herstel onmiddellijk.</p>
	<p>Er mogen geen gewasbeschermingsmiddelen en meststoffen in het element gebruikt worden en als op het perceel waarop het element is gelegen gewasbeschermingsmiddelen en/of meststoffen worden gebruikt, vindt dat gebruik op een zodanige wijze plaats dat het element daardoor geen schade oploopt.</p>	<p>Stel vast of er aanwijzingen zijn dat er gewasbeschermingsmiddelen/meststoffen zijn gebruikt in het element (oevers).</p> <p>Stel vast of er schade aan het element is ontstaan welke mogelijk een gevolg is van het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen/meststoffen op het perceel waarop het element is gelegen.</p> <p>Voor beide geldt: in het geval van gewasbeschermingsmiddel eventueel overgaan tot bemonstering van de vegetatie, ter analyse.</p> <p>Zie Werkwijze bemonstering GBM.</p>
	<p>Er mogen geen vissen of andere dieren (zoals eenden</p>	<p>Stel vast of er aanwijzingen zijn dat er dieren in het element zijn uitgezet of worden gekweekt. Ten</p>

titel	Werkinstructie SNL 2014		
code	L&N03 SNL 40	versie 04	ingangsdatum 26-03-2014 pag. 28 van 70

	en ganzen) worden uitgezet of gekweekt.	denken valt hierbij aan vissen en watervogels. Bij niet voldoen aan de eis kan de mogelijkheid tot herstel geboden worden. Herstel onmiddellijk.
	Slootmaaisel of bagger mag niet verwerkt worden in het element.	Stel vast of er slootmaaisel/bagger in het element voorkomt. Indien dit het geval is kan m.b.t. slootmaaisel de mogelijkheid tot herstel geboden worden. Nooit herstel mogelijk m.b.t. bagger. Hercontrole binnen 1 maand.
	Maai- en schoningswerkzaamheden worden uitsluitend verricht in de periode tussen 1 september en 15 oktober.	Stel vast of er niet buiten de toegestane periode van 1-9 t/m 15-10 maai-/schoningswerkzaamheden zijn/worden verricht.
	Oppervlaktebepaling > 50 m ² (> 20 m ² i.g.v. voortplantingspoel Zuid Limburg).	Stel vast of het element voldoet aan de ondergrens m.b.t. oppervlakte. Oppervlakte indien mogelijk vaststellen middels GPS-meting, anders middels schatting. Hierbij uitgaan van begrenzing talud. Ondergrens is 50 m ² . In volgend geval is de ondergrens 20 m ² : - poel is gelegen in Zuid Limburg. - poel is geschikt als voortplantingspoel voor amfibieën. Geschiktheid als voortplantingspoel wordt bepaald door: * flauw oplopende oever; * niet gladde oeverbekleding. Beide voorwaarden dienen ervoor om het voor amfibieën amfibie mogelijk te maken om uit de poel te kunnen kruipen. <i>Bij akkoordbevinding één van onderstaande bevindingen te vermelden:</i> - oppervlakte 50(20)-100 m ² - oppervlakte 100-175 m ² .
	Oppervlaktebepaling > 175 m ²	Stel vast of het element voldoet aan de opgegeven categorie m.b.t. oppervlakte. Oppervlakte indien mogelijk vaststellen middels GPS-meting, anders middels schatting. Hierbij uitgaan van de

titel	Werkinstructie SNL 2014		
code	L&N03 SNL 40	versie 04	ingangsdatum 26-03-2014 pag. 29 van 70

		<p>begrenzing talud.</p> <p><i>Bij akkoordbevinding één van onderstaande bevindingen te vermelden:</i></p> <p><i>OPP < 175 m: oppervlakte 50-100 m² of oppervlakte > 100- 175 m².</i></p> <p><i>OPP > 175 m: oppervlakte 175-300 m² of oppervlakte > 300 m².</i></p>
8261 – 8263	(Hoge) Houtwal/houtsingel Holle weg en graft	
	<p>Een houtwal of houtsingel is een vrijliggend lijnvormig en aaneengesloten landschapselement, al dan niet groeiend op een aarden wal, met een opgaande begroeiing van inheemse bomen en/of struiken. De begroeiing wordt als hakhout beheerd (zie overzicht veel aangetroffen exoten en lijst van inheemse bomen/struiken)</p>	<p>Stel vast of er sprake is van een vrijliggend lijnvormig element, d.w.z. in lengterichting niet grenzend aan enige andere opgaande bomen/struiken, m.u.v.:</p> <p>gescheiden door duidelijk herkenbare topografische grens (pad/greppel e.d.)</p> <p>* grenzend aan ander (= verschillend) landschapspakket</p> <p>* grenzend aan zelfde landschapspakket van andere beheerder.</p> <p>Indien het element in de ontwikkeling wordt geschaad door een langsliggend ander element is er nooit sprake van vrijliggendheid.</p> <p>Stel vast of er sprake is van een aaneengesloten element. Onderbreking van hoogstens 10 meter is toegestaan, indien deze de toegang vormt tot het perceel.</p> <p>Stel vast of er sprake is van bomen/struiken van uitsluitend inheemse soorten.</p> <p>M.b.t. het niet voldoen aan de eis inheemse bomen/struiken kan de mogelijkheid tot herstel geboden worden. Hercontrole uiterlijk binnen 1 maand, maar niet eerder dan 15 juli.</p> <p>Zie Overzicht veel aangetroffen exoten.</p>
	<p>De houtwal of houtsingel is minimaal 25 meter lang en maximaal 20 meter breed.</p>	<p>Stel middels meting vast of het element minimaal 25 meter lang is en maximaal 20 meter breed.</p> <p>NB: deze eisen gelden ook i.g.v. holle weg (bij holle weg gaat breedte eis over gezamenlijke breedte taluds).</p> <p><i>Bij akkoordbevinding één van onderstaande bevindingen te vermelden:</i></p> <p><i>- lengte 25-100 m, breedte 1-10 m</i></p>

titel	Werkinstructie SNL 2014		
code	L&N03 SNL 40	versie 04	ingangsdatum 26-03-2014 pag. 30 van 70

		<p>- lengte > 100 m, breedte 1-10 m</p> <p>- lengte 25-100 m, breedte 10-20 m</p> <p>- lengte > 100 m, breedte 10-20 m.</p>
	Windsingels om boomgaarden en kwekerijen horen niet tot dit landschapselement.	Stel vast of het object niet een windsingel om een boomgaard of een windsingel om een kwekerij betreft. Bij windsingels gaat het om een rij meestal hoog opgaande bomen.
	Tenminste 75% van de oppervlakte van het element wordt als hakhout beheerd en periodiek afgezet.	<p>Stel middels schatting vast of tenminste 75 % van de oppervlakte als hakhout beheerd wordt. Bij de bepaling van het percentage uitgaan van de kroonbedekking.</p> <p>Hakhout is een beheervorm, waarbij de houtige elementen regelmatig aan de grond worden afgezet en daarna terug opschieten uit de stronken (of wortels). Overstaanders tellen niet mee bij de bepaling van het % hakhout.</p> <p>Als oppervlakte wat NIET als hakhout beheerd wordt kan genomen worden het aantal overstaanders (→ bomen welke nooit zijn afgezet) X oppervlakte overstaanders o.b.v. kroonbedekking.</p> <p>I.g.v. overstaanders waaronder de ruimte wordt ingenomen door als hakhout beheerde begroeiing (of door jonge begroeiing welke als hakhout beheerd kan gaan worden) deze oppervlakte als als hakhout beheerd beschouwen.</p> <p>Als er alleen overstaanders staan en onder de kroonbedekking zich geen ondergroei bevindt is er nooit sprake van hakhoutbeheer.</p> <p>Een aanwijzing of er tijdig periodiek hakhoutbeheer wordt uitgevoerd is: Stel middels schatting vast of de diameter van het hakhout op 1 meter boven de hakhoutstoof niet meer bedraagt dan 15 cm. Is de diameter > 15 cm dan duidt dit op achterstallig onderhoud.</p> <p><i>Bij akkoordbevinding één van onderstaande bevindingen</i></p>

titel	Werkinstructie SNL 2014		
code	L&N03 SNL 40	versie 04	ingangsdatum 26-03-2014
			pag. 31 van 70

		<p><i>te vermelden:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>aandeel hakhout 75-90 %</i> - <i>aandeel hakhout 90-100 %.</i>
	Snoeihout mag op stapels of rillen in het element verwerkt worden voor zover het de ondergroei en/of de stoven niet schaadt.	<p>Stel vast of er geen schade is ontstaan aan ondergroei of schoven door het in het element verwerken van snoeihout.</p> <p>I.g.v. lichte beschadiging kan de mogelijkheid tot herstel geboden worden. Hercontrole uiterlijk binnen 1 maand, maar niet eerder dan 15 juli.</p>
	Er mag geen snoeihout verbrand worden in of in de directe omgeving van het element en als snoeihout versnipperd wordt mogen de snippers niet verwerkt worden in het element.	<p>Stel vast of er geen snoeihout verbrand wordt/is in (de directe omgeving van) de houtwal.</p> <p>Stel vast of er geen versnipperd snoeihout in de houtwal is achtergelaten.</p>
	Er mogen geen gewasbeschermingsmiddelen, behalve bij bestrijding van ongewenste houtsoorten (Amerikaanse vogelkers, Amerikaanse eik, Robinia en Ratelpopulier) middels een stobbenbehandeling, en meststoffen in het element gebruikt worden en als op het perceel waarop het element is gelegen gewasbeschermingsmiddelen en/of meststoffen worden gebruikt, vindt dat gebruik op een zodanige wijze plaats dat het element daardoor geen schade oploopt.	<p>Stel vast of er aanwijzingen zijn dat er gewasbeschermingsmiddelen (→ onkruidbestrijdingsmiddel, anders dan bij bestrijding middels stobbebehandeling van Amerikaanse vogelkers, Amerikaanse eik, Robinia en Ratelpopulier)/meststoffen zijn gebruikt in het element.</p> <p>Stel vast of er schade aan het element is ontstaan welke mogelijk een gevolg is van het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen/meststoffen op het perceel waarop het element is gelegen.</p> <p>Voor beide geldt: in het geval van gewasbeschermingsmiddel eventueel overgaan tot bemonstering van de vegetatie, ter analyse.</p> <p>Zie Werkwijze bemonstering GBM.</p>
	Het wallichaam wordt in stand gehouden als het element daarvan is voorzien.	<p>Stel vast of een aanwezig wallichaam in stand is gehouden.</p> <p>M.b.t. het niet voldoen aan de eis als gevolg van achterstallig onderhoud kan de mogelijkheid tot herstel geboden worden. Hercontrole uiterlijk binnen 1 maand.</p>
	Het element mag niet betreden en/of beschadigd worden door	Stel vast of er geen betreding/beschadiging door vee heeft plaatsgevonden. Het gaat hierbij

titel	Werkinstructie SNL 2014		
code	L&N03 SNL 40	versie 04	ingangsdatum 26-03-2014
			pag. 32 van 70

	<p>vee. Indien het element is uitgerasterd moet het raster op een zodanige afstand staan dat vraat aan stammen wordt voorkomen.</p>	<p>om vertrappings en/of vraatschade. I.g.v. betreding zonder ernstige beschadiging kan de mogelijkheid tot herstel (raster aanbrengen of verplaatsen/vee verwijderen) geboden worden. Herstel onmiddellijk. Ook indien raster aan het element is bevestigd dient mogelijkheid tot herstel geboden te worden (raster mag namelijk niet aan element bevestigd zijn). Het komt er op neer dat het raster op zodanige afstand staat dat vraatschade aan stammen wordt voorkomen.</p>
	<p>Slootmaaisel of bagger mag niet verwerkt worden in het element.</p>	<p>Stel vast of er geen slootmaaisel/bagger in het element voorkomt. Indien dit wel het geval is kan m.b.t. slootmaaisel de mogelijkheid tot herstel geboden worden. Nooit herstel mogelijk m.b.t. bagger. Hercontrole uiterlijk binnen 1 maand.</p>
	<p>Het afzetten van het element wordt alleen verricht in de periode tussen 1 oktober en 15 maart. Overhangende takken kunnen gedurende het gehele jaar worden teruggesnoeid.</p>	<p>Stel vast of er niet buiten de toegestane periode van 1-10 t/m 15-3 is/wordt afgezet.</p>
	<p>Houtsingel en houtwal: Het element wordt periodiek afgezet in een cyclus van éénmaal per 6-15 jaar.</p>	<p>Stel vast of het waarschijnlijk is dat er tenminste éénmaal in de afgelopen 15 jaar is afgezet. M.b.t. het niet voldoen aan de eis als gevolg van achterstallig onderhoud kan de mogelijkheid tot herstel geboden worden. Hercontrole uiterlijk 31 oktober.</p>
	<p>Hoge houtwal: het element wordt periodiek afgezet in een cyclus van éénmaal per 21-25 jaar. Tussentijds mogen overhangende takken gesnoeid worden.</p>	<p>Stel vast of het waarschijnlijk is dat er tenminste éénmaal in de afgelopen 25 jaar is afgezet. M.b.t. het niet voldoen aan de eis als gevolg van achterstallig onderhoud kan de mogelijkheid tot herstel geboden worden. Hercontrole uiterlijk 31 oktober.</p> <p>Een aanwijzing of er tijdig periodiek hakhoutbeheer wordt uitgevoerd is: Stel middels schatting vast of de diameter van het hakhout op 1 meter boven de hakhoutstoof niet meer bedraagt dan 25 cm. Is de diameter > 25 cm dan</p>

titel	Werkinstructie SNL 2014		
code	L&N03 SNL 40	versie 04	ingangsdatum 26-03-2014 pag. 33 van 70

		duidt dit op achterstallig onderhoud.
	<p>Hoge houtwal: Het wallichaam is minimaal 0,8 meter hoog.</p>	<p>Stel middels schatting vast of het wallichaam tenminste 80 cm hoog is. M.b.t. het niet voldoen aan de eis als gevolg van achterstallig onderhoud kan de mogelijkheid tot herstel geboden worden. Dergelijk herstel mag echter niet ten koste gaan van de vegetatie. Hercontrole uiterlijk binnen 1 maand.</p> <p><i>Bij akkoordbevinding één van onderstaande bevindingen te vermelden:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - hoogte 80-150 cm - hoogte > 150 cm.
	<p>Hoge houtwal: Aan de voet van het wallichaam ligt een greppel die in stand wordt gehouden.</p>	<p>Stel vast of er een greppel ligt aan de voet van het wallichaam. Hiervan is sprake bij tenminste een laagte welke water kan afvoeren. Stel vast of de greppel door onderhoud in stand is/wordt gehouden. M.b.t. het niet voldoen aan de eis als gevolg van achterstallig onderhoud kan de mogelijkheid tot herstel geboden worden. Hercontrole uiterlijk binnen 1 maand.</p>
	<p>Holle weg en graft: Het element is gelegen op talud van holle weg of graft.</p>	<p>Stel vast of het talud(s) betreft van holle weg of een graft. Graft: betreft eenzijdig talud bij een door erosie uitgesleten laagte. NB: i.g.v. holle weg kan het ook gaan om talud aan 1 zijde van holle weg.</p>
	<p>Holle weg en graft: Het element wordt periodiek afgezet in een cyclus van minimaal éénmaal per 15 jaar.</p>	<p>Stel vast of het waarschijnlijk is dat er tenminste éénmaal in de afgelopen 15 jaar is afgezet. M.b.t. het niet voldoen aan de eis als gevolg van achterstallig onderhoud kan de mogelijkheid tot herstel geboden worden. Hercontrole uiterlijk 31 oktober.</p> <p>Een aanwijzing of er tijdig periodiek hakhoutbeheer wordt uitgevoerd is: Stel middels schatting vast of de diameter van het hakhout op 1 meter boven de hakhoutstoof niet meer bedraagt dan 15 cm. Is de diameter > 15 cm dan</p>

titel	Werkinstructie SNL 2014		
code	L&N03 SNL 40	versie 04	ingangsdatum 26-03-2014 pag. 34 van 70

		duidt dit op achterstallig onderhoud.
8291 – 8293	Elzensingel	
	Een elzensingel is een vrijliggend lijnvormig en aaneengesloten éénrijig landschapselement dat grotendeels bestaat uit Zwarte els en als hakhout wordt beheerd.	<p>Stel vast of er sprake is van een vrijliggend lijnvormig element, d.w.z. in lengterichting niet grenzend aan enige andere opgaande bomen/struiken, m.u.v.:</p> <ul style="list-style-type: none"> * gescheiden door duidelijk herkenbare topografische grens (pad/greppel e.d.) * grenzend aan ander (= verschillend) landschapspakket * grenzend aan zelfde landschapspakket van andere beheerder. <p>Indien het element in de ontwikkeling wordt geschaad door een langsliggend ander element is er nooit sprake van vrijliggendheid.</p> <p>Stel vast of er sprake is van een aaneengesloten element, door na te gaan of er over de gehele lengte sprake is van een doorlopend element. Onderbrekingen tot 10 m mogen voorkomen, maar hier moet dan wel andere begroeiing (gras of iets anders) in staan.</p> <p>Stel vast of er sprake is van eenrijige beplanting.</p> <p>Hiervan is sprake als er in de breedte geen sprake is van tegenover elkaar staande elzen. Tevens is er nog sprake van een rij bij in verband geplante elzen, waarbij de stammen (aan beide zijden) maximaal 1 meter uit de gemiddelde lijn liggen.</p> <p>Stel middels schatting vast of er grotendeels (tenminste 50 %) sprake is van Zwarte els (vast te stellen middels kronenprojectie).</p>

titel	Werkinstructie SNL 2014		
code	L&N03 SNL 40	versie 04	ingangsdatum 26-03-2014
			pag. 35 van 70

		<p><i>Bij akkoordbevinding één van onderstaande bevindingen te vermelden:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - aandeel zwarte els 50-75 % - aandeel zwarte els 75-100 %. <p>NB: de elzingsingel moet minimaal 25 meter lang zijn.</p> <p>Zie Kenmerken zwarte els</p> <p>Zie Verschil zwarte en witte els</p>
	Windsingels om boomgaarden en kwekerijen horen niet tot dit landschapselement.	Stel vast of het object niet een windsingel om een boomgaard of een windsingel om een kwekerij betreft. Bij windsingels gaat het om een rij meestal hoog opgaande bomen.
	Tenminste 75% van de lengte van het element wordt als hakhout beheerd.	<p>Stel middels schatting vast of voldoende lengte als hakhout beheerd wordt. Bij de bepaling van het percentage uitgaan van de kroonbedekking. Jonge aanplant welke de afzetcyclus nog niet heeft doorlopen telt mee bij het bepalen van het % hakhout. Overstaanders tellen niet mee bij de bepaling van het % hakhout.</p> <p>Hakhout is een beheervorm, waarbij de houtige elementen regelmatig aan de grond worden afgezet en daarna terug opschieten uit de stronken (of wortels). Als lengte wat NIET als hakhout beheerd wordt kan genomen worden het aantal overstaanders (→ bomen welke nooit zijn afgezet) X lengte overstaanders o.b.v. kroonbedekking.</p> <p>I.g.v. overstaanders waaronder de ruimte wordt ingenomen door als hakhout beheerde begroeiing (of door jonge begroeiing welke als hakhout beheerd kan gaan worden) deze lengte als hakhoutbeheer beschouwen.</p> <p>(Het komt er op neer dat de opslag van bomen/struiken (kroonbedekking) onder de overstaanders gerekend kan worden als hakhoutbeheer. Staat hier niets dan is geen hakhoutbeheer mogelijk).</p> <p>Als er alleen overstaanders staan en onder de kroonbedekking zich geen ondergroei bevindt is er nooit sprake van hakhoutbeheer.</p>

titel	Werkinstructie SNL 2014		
code	L&N03 SNL 40	versie 04	ingangsdatum 26-03-2014
			pag. 36 van 70

		<p>Een aanwijzing of er tijdig periodiek hakhoutbeheer wordt uitgevoerd is: Stel middels schatting vast of de diameter van het hakhout op 1 meter boven de hakhoutstoof niet meer bedraagt dan 25 cm. Is de diameter > 25 cm dan duidt dit op achterstallig onderhoud.</p> <p><i>Bij akkoordbevinding één van onderstaande bevindingen te vermelden:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - aandeel hakhout 75-90 % - aandeel hakhout 90-100 %.
	<p>Het hakhout wordt periodiek afgezet in een cyclus van éénmaal per 6-21 jaar. Tussentijds mogen overhangende takken worden gesnoeid.</p>	<p>Stel vast of het waarschijnlijk is dat er tenminste éénmaal in de afgelopen 21 jaar is afgezet. M.b.t. het niet voldoen aan de eis als gevolg van achterstallig onderhoud kan de mogelijkheid tot herstel geboden worden. Hercontrole uiterlijk 31 oktober.</p>
	<p>Het snoeihout mag niet in het element verwerkt worden.</p>	<p>Stel vast of er geen snoeihout in het element is verwerkt. Indien dit wel het geval is kan de mogelijkheid tot herstel geboden worden. Hercontrole uiterlijk binnen 1 maand, maar niet eerder dan 15 juli.</p>
	<p>Er mag geen snoeihout verbrand worden in of in de directe omgeving van het element en als snoeihout versnipperd wordt mogen de snippers niet verwerkt worden in het element.</p>	<p>Stel vast of er geen snoeihout verbrand wordt/is in (de directe omgeving van) het element. Stel vast of er geen versnipperd snoeihout in het element verwerkt is.</p>
	<p>Er mogen geen gewasbeschermingsmiddelen, behalve bij bestrijding van ongewenste houtsoorten (Amerikaanse vogelkers, Amerikaanse eik, Robinia en Ratelpopulier) middels een stobbenbehandeling, en meststoffen in het element gebruikt worden.</p>	<p>Stel vast of er aanwijzingen zijn dat er gewasbeschermingsmiddelen (→ onkruidbestrijdingsmiddel, anders dan bij bestrijding middels stobbebehandeling van Amerikaanse vogelkers, Amerikaanse eik, Robinia en Ratelpopulier)/meststoffen zijn gebruikt in het element.</p> <p>Stel vast of er schade aan het element is ontstaan welke mogelijk een gevolg is van het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen/meststoffen op het perceel waarop het element is gelegen.</p> <p>Voor beide geldt: in het geval van gewasbeschermingsmiddel eventueel overgaan tot</p>

titel	Werkinstructie SNL 2014		
code	L&N03 SNL 40	versie 04	ingangsdatum 26-03-2014
			pag. 37 van 70

		bemonstering van de vegetatie, ter analyse. Zie Werkwijze bemonstering GBM.
	Het element mag niet betreden en/of beschadigd worden door vee. Indien het element is uitgerasterd moet het raster op een zodanige afstand staan dat vraat aan stammen wordt voorkomen.	Stel vast of er geen betreding/beschadiging door vee heeft plaatsgevonden. Het gaat hierbij om vertrappings- en/of vraatschade. I.g.v. betreding zonder ernstige beschadiging kan de mogelijkheid tot herstel (raster aanbrengen/vee verwijderen) geboden worden. Herstel onmiddellijk.
	Slootmaaisel of bagger mag niet verwerkt worden in het element.	Stel vast of er geen slootmaaisel/bagger in het element voorkomt. Indien dit wel het geval is kan m.b.t. slootmaaisel de mogelijkheid tot herstel geboden worden. Hercontrole uiterlijk binnen 1 maand.
	Het afzetten van het element wordt alleen verricht in de periode tussen 1 oktober en 15 maart.	Stel vast of er niet buiten de toegestane periode van 1-10 t/m 15-3 is/wordt afgezet.
	Elzensingel bedekking 30-50%	Stel vast of er sprake is van een bedekkingsgraad van tenminste 30 %. Bedekkingsgraad: - o.b.v. kronenprojectie - situatie zoals deze bereikt zal worden na uitgroeien - zal na 1 ^e keer afzetten toenemen (afgezet hout stoelt ook in breedte uit). Indien dit niet het geval is kan de mogelijkheid tot herstel geboden worden. Hercontrole na plantperiode. <i>Bij akkoordbevinding één van onderstaande bevindingen te vermelden:</i> - bedekking 30-40 % - bedekking 40-50 %.
	Elzensingel bedekking 50-75%	Stel vast of er sprake is van een bedekkinggraad van tenminste 50 %. Bedekkinggraad: - o.b.v. kronenprojectie - situatie zoals deze bereikt zal worden na uitgroeien - zal na 1 ^e keer afzetten toenemen (afgezet

titel	Werkinstructie SNL 2014		
code	L&N03 SNL 40	versie 04	ingangsdatum 26-03-2014 pag. 38 van 70

		<p>hout stoelt ook in breedte uit). Indien dit niet het geval is kan de mogelijkheid tot herstel geboden worden. Hercontrole na plantperiode.</p> <p><i>Bij akkoordbevinding één van onderstaande bevindingen te vermelden:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - bedekking 50-65 % - bedekking 65-75 %.
	Elzensingel bedekking >75%	<p>Stel vast of er sprake is van een bedekkinggraad van tenminste 75 %.</p> <p>Bedekkinggraad:</p> <ul style="list-style-type: none"> - o.b.v. kronenprojectie - situatie zoals deze bereikt zal worden na uitgroeien - zal na 1e keer afzetten toenemen (afgezet hout stoelt ook in breedte uit). <p>Indien dit niet het geval is kan de mogelijkheid tot herstel geboden worden. Hercontrole na plantperiode.</p> <p><i>Bij akkoordbevinding één van onderstaande bevindingen te vermelden:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - bedekking 75-90 % - bedekking 90-100 %.
8301	Bossingel en bosje	
	<p>Een bossingel is een vrijliggend lijnvormig en aaneengesloten landschapselement met een opgaande begroeiing van inheemse bomen en struiken (zie overzicht veel aangetroffen exoten en lijst van inheemse bomen/struiken)</p>	<p>Stel vast of er sprake is van een vrijliggend lijnvormig element, d.w.z. niet grenzend aan enige andere opgaande bomen/struiken, m.u.v.:</p> <ul style="list-style-type: none"> * gescheiden door duidelijk herkenbare topografische grens (pad/greppel e.d.) * grenzend aan ander (= verschillend) landschapspakket * grenzend aan zelfde landschapspakket van andere beheerder. <p>Indien het element in de ontwikkeling wordt geschaad door een langsliggend ander element is er nooit sprake van vrijliggendheid.</p> <p>Stel vast of er sprake is van een aaneengesloten element. Onderbreking van</p>

titel	Werkinstructie SNL 2014		
code	L&N03 SNL 40	versie 04	ingangsdatum 26-03-2014
			pag. 39 van 70

		<p>hoogstens 10 meter is toegestaan, indien deze de toegang vormt tot het perceel.</p> <p>Stel vast of er sprake is van bomen/struiken van uitsluitend inheemse soorten.</p> <p>M.b.t. het niet voldoen aan de eis inheemse bomen/struiken kan de mogelijkheid tot herstel geboden worden. Hercontrole uiterlijk 31 oktober. Zie Overzicht veel aangetroffen exoten.</p>
	Een bossingel is minimaal 25 meter lang en maximaal 20 meter breed.	<p>Stel middels meting vast of het element minimaal 25 meter lang is en maximaal 20 meter breed.</p> <p><i>Bij akkoordbevinding één van onderstaande bevindingen te vermelden:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - lengte 25-100 m, breedte 1-10 m - lengte > 100 m, breedte 1-10 m - lengte 25-100 m, breedte 10-20 m - lengte > 100 m, breedte 10-20 m.
	Een bosje is een vrijliggend vlakvormig en aaneengesloten landschapselement met een opgaande begroeiing van inheemse bomen en struiken.	<p>Stel vast of er sprake is van een vrijliggend vlakvormig element, d.w.z. niet grenzend aan enige andere opgaande bomen/struiken, m.u.v.:</p> <ul style="list-style-type: none"> * gescheiden door duidelijk herkenbare topografische grens (pad/greppel e.d.) * grenzend aan ander (= verschillend) landschapspakket * grenzend aan zelfde landschapspakket van andere beheerder. <p>Stel vast of er sprake is van een aaneengesloten element. Onderbreking van hoogstens 10 meter is toegestaan, indien deze de toegang vormt tot het perceel.</p> <p>Stel vast of er sprake is van bomen/struiken van uitsluitend inheemse soorten.</p> <p>M.b.t. het niet voldoen aan de eis inheemse bomen/struiken kan de mogelijkheid tot herstel geboden worden. Hercontrole uiterlijk 31 oktober. Zie Overzicht veel aangetroffen exoten.</p>
	Het element wordt als bos met hoog opgaande bomen	<p>Stel vast of er grotendeels sprake is van beplanting welke niet wordt afgezet.</p>

titel	Werkinstructie SNL 2014		
code	L&N03 SNL 40	versie 04	ingangsdatum 26-03-2014 pag. 40 van 70

	beheerd.	<p>Grotendeels houdt hierbij in tenminste 75 %.</p> <p>Rand mag wel als hakhout beheerd worden.</p> <p><i>Bij akkoordbevinding één van onderstaande bevindingen te vermelden:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - niet afgezette beplanting 75-90 % - niet afgezette beplanting 90-100 %.
	Het element wordt periodiek gedund en overhangende takken kunnen het gehele jaar worden gesnoeid.	<p>Stel vast of aannemelijk is dat er periodiek gedund is. Als uit de ontwikkeling van de bomen blijkt dat deze door de plantdichtheid achter is gebleven dan kan aangenomen worden dat er niet (voldoende) gedund is. M.b.t. het niet voldoen aan de eis als gevolg van achterstallig onderhoud kan de mogelijkheid tot herstel geboden worden. Hercontrole uiterlijk 31 oktober.</p>
	Snoeihout mag op stapels of rillen in het element verwerkt worden voor zover het de ondergroei en/of de stoven niet schaadt.	<p>Stel vast of er geen schade is ontstaan aan ondergroei of schoven door het in het element verwerken van snoeihout.</p> <p>Met stoven wordt bedoeld het afgekapte onder eind van struiken.</p> <p>I.g.v. lichte beschadiging kan de mogelijkheid tot herstel geboden worden. Hercontrole uiterlijk binnen 1 maand, maar niet eerder dan 15 juli.</p>
	Er mag geen snoeihout verbrand worden in of in de directe omgeving van het element en als snoeihout versnipperd wordt mogen de snippers niet verwerkt worden in het element.	<p>Stel vast of er geen snoeihout verbrand wordt/is in (de directe omgeving van) de houtwal.</p> <p>Stel vast of er geen versnipperd snoeihout in de houtwal is achtergelaten.</p>
	Er mogen geen gewasbeschermingsmiddelen, behalve bij bestrijding van ongewenste houtsoorten (Amerikaanse vogelkers, Amerikaanse eik, Robinia en Ratel populier) middels een stobbenbehandeling, en meststoffen in het element gebruikt worden.	<p>Stel vast of er aanwijzingen zijn dat er gewasbeschermingsmiddelen (→ onkruidbestrijdingsmiddel, anders dan bij bestrijding middels stobbebehandeling van Amerikaanse vogelkers, Amerikaanse eik, Robinia en Ratel populier)/meststoffen zijn gebruikt in het element.</p> <p>Stel vast of er schade aan het element is ontstaan welke mogelijk een gevolg is van het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen/meststoffen op het perceel waarop het element is gelegen.</p>

titel	Werkinstructie SNL 2014		
code	L&N03 SNL 40	versie 04	ingangsdatum 26-03-2014 pag. 41 van 70

		Voor beide geldt: in het geval van gewasbeschermingsmiddel eventueel overgaan tot bemonstering van de vegetatie, ter analyse. Zie Werkwijze bemonstering GBM.
	Het element mag niet betreden en/of beschadigd worden door vee. Indien het element is uitgerasterd moet het raster op een zodanige afstand staan dat vraat aan stammen wordt voorkomen.	Stel vast of er geen betreding/beschadiging door vee heeft plaatsgevonden. Het gaat hierbij om vertrappings- en/of vraatschade. I.g.v. betreding zonder ernstige beschadiging kan de mogelijkheid tot herstel (raster aanbrengen of verplaatsen/vee verwijderen) geboden worden. Herstel onmiddellijk.
	Slootmaaisel of bagger mag niet verwerkt worden in het element.	Stel vast of er geen slootmaaisel/bagger in het element voorkomt. Indien dit wel het geval is kan m.b.t. slootmaaisel de mogelijkheid tot herstel geboden worden. Nooit herstel mogelijk m.b.t. bagger. Hercontrole uiterlijk binnen 1 maand.
	Dunningswerkzaamheden en het eventuele terugzetten van hakhout worden alleen verricht in de periode tussen 1 oktober en 15 maart.	Stel vast of er niet buiten de toegestane periode van 1-10 t/m 15-3 dunningswerkzaamheden zijn/worden verricht. I.g.v. terugzetten (= afzetting) hakhout: stel vast of dit niet buiten periode 1-10 t/m 15-3 is/wordt gedaan.
8311 - 8312	Knip- en scheerheg	
	Een knip- of scheerheg is een vrijliggend lijnvormig landschapselement, met een aaneengesloten begroeiing van inheemse bomen en/of struiken, dat wordt geknipt of geschoren.	Stel vast of er sprake is van een vrijliggend lijnvormig element, d.w.z. in lengterichting niet grenzend aan enige andere opgaande bomen/struiken, m.u.v.: * gescheiden door duidelijk herkenbare topografische grens (pad/greppel e.d.) * grenzend aan ander (= verschillend) landschapspakket * grenzend aan zelfde landschapspakket van andere beheerder. Indien het element in de ontwikkeling wordt geschaad door een langsliggend ander element is er nooit sprake van vrijliggendheid. Stel vast of er sprake is van een aaneengesloten element. Onderbreking van

titel	Werkinstructie SNL 2014		
code	L&N03 SNL 40	versie 04	ingangsdatum 26-03-2014 pag. 42 van 70

		<p>hoogstens 10 meter is toegestaan, indien deze de toegang vormt tot het perceel.</p> <p>I.g.v. jong aangeplante heggen de aaneengeslotenheid controleren door het aantal planten te tellen en te delen door aantal lengtemeters.</p> <p>Het aantal planten dient tenminste gemiddeld 3 per meter te bedragen.</p> <p>Stel vast of er sprake is van bomen/struiken van uitsluitend inheemse soorten.</p> <p>M.b.t. het niet voldoen aan de eis inheemse bomen/struiken kan de mogelijkheid tot herstel geboden worden. Hercontrole uiterlijk binnen 1 maand, maar niet eerder dan 15 juli.</p> <p>Stel vast of er sprake is van begroeiing welke wordt geknipt/geschoren.</p> <p>Aanwijzing dat het niet gaat om heg, maar om ander soort element (bijvoorbeeld houtwal):</p> <ul style="list-style-type: none"> - begroeiing aan onderzijde breder dan ca. 1 meter - er is geen sprake van enigszins hoekige/strakke vorm. <p>Zie Overzicht veel aangetroffen exoten.</p>
	<p>Windsingels om boomgaarden en kwekerijen horen niet tot dit landschapselement.</p>	<p>Stel vast of het object niet een windsingel om een boomgaard of een windsingel om een kwekerij betreft. Bij windsingels gaat het om een rij meestal hoog opgaande bomen.</p> <p>Bij beoordeling of er sprake is van windsingel spelen de volgende zaken een rol:</p> <ul style="list-style-type: none"> - gaat om beplanting om boomgaard, boomkwekerij <ul style="list-style-type: none"> of vaste planten kwekerij - hoogte heg in relatie tot hoogte bomen/planten: <ul style="list-style-type: none"> heg hoger dan 2 m bij hoogstamboomgaard of hoger dan 1 ½ m in andere gevallen - doel waarvoor heg is aangeplant.

titel	Werkinstructie SNL 2014		
code	L&N03 SNL 40	versie 04	ingangsdatum 26-03-2014 pag. 43 van 70

	Snoeimateriaal mag blijven liggen voor zover dat het element of de ondergroei niet schaadt.	Stel vast of er geen snoeihout aanwezig is dat het element of de ondergroei kan schaden. Indien er (nog) geen schade door ontstaan is kan de mogelijkheid tot herstel geboden worden. Hercontrole uiterlijk binnen 1 maand, maar niet eerder dan 15 juli.
	Er mag geen snoeihout verbrand worden in of in de directe omgeving van het element.	Stel vast of er geen snoeihout verbrand wordt/is in (de directe omgeving van) het element.
	Er mogen geen gewasbeschermingsmiddelen, behalve bij bestrijding van ongewenste houtsoorten (Amerikaanse vogelkers, Amerikaanse eik, Robinia en Ratelpopulier) middels een stobbenbehandeling, en meststoffen in het element gebruikt worden.	Stel vast of er aanwijzingen zijn dat er gewasbeschermingsmiddelen (→ onkruidbestrijdingsmiddel, anders dan bij bestrijding van Amerikaanse vogelkers, Amerikaanse eik, Robinia en Ratelpopulier)/meststoffen zijn gebruikt in het element. In situatie waarbij het waarschijnlijk is dat middel door drift vanuit aangrenzend perceel onderin de heg terecht is gekomen kan dit als akkoord beschouwd worden indien: - aangrenzend perceel niet in beheer is bij beheerder Heg - er geen daadwerkelijke schade aan de heg is ontstaan. Stel vast of er schade aan het element is ontstaan welke mogelijk een gevolg is van het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen/meststoffen op het perceel waarop het element is gelegen. Voor beide geldt: in het geval van vermoeden van gebruik gewasbeschermingsmiddel eventueel overgaan tot bemonstering van de vegetatie, ter analyse. Zie Werkwijze bemonstering GBM.
	Het element mag niet betreden en/of beschadigd worden door vee. Indien het element is uitgerasterd moet het raster op een zodanige afstand staan dat vrata aan stammen wordt voorkomen.	Stel vast of er geen betreding/beschadiging door vee heeft plaatsgevonden. Het gaat hierbij om vertrapping- en/of vraatschade. I.g.v. betreding zonder ernstige beschadiging kan de mogelijkheid tot herstel (raster aanbrengen/vee verwijderen) geboden worden. Herstel onmiddellijk.

titel	Werkinstructie SNL 2014		
code	L&N03 SNL 40	versie 04	ingangsdatum 26-03-2014 pag. 44 van 70

	<p>Snoeiwerkzaamheden worden alleen verricht in de periode tussen 15 juni en 15 maart.</p>	<p>Stel vast of er niet buiten de toegestane periode van 15-6 t/m 15-3 is/wordt gesnoeid.</p>
	<p>Knip- en scheerheg (jaarlijks): De heg wordt eenmaal per jaar geknipt of geschoren (aan alle zijden) Na het knippen/scheren heeft de heg een hoogte van minimaal 0,8 meter</p>	<p>Stel vast of het waarschijnlijk is dat de heg in het afgelopen jaar (in zijn geheel, aan alle zijden) is gesnoeid. Stel middels schatting vast of de heg na het knippen/scheren waarschijnlijk nog van voldoende hoogte is geweest. M.b.t. het niet voldoen aan de eis van periodiek onderhoud kan de mogelijkheid tot herstel geboden worden. Hercontrole uiterlijk binnen 1 maand, maar niet eerder dan 15 juli.</p> <p><i>Bij akkoordbevinding één van onderstaande bevindingen te vermelden:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - hoogte 80-130 cm - hoogte > 130 cm.
	<p>Knip- en scheerheg (2-3jaar): De heg bestaat voor meer dan 50 % uit meidoorn en wordt om de 2 - 3 jaar geknipt of geschoren (aan alle zijden). Na het knippen/scheren heeft de heg een hoogte van tenminste 1,0 meter en een breedte van minimaal 0,8 meter</p>	<p>Stel vast of het waarschijnlijk is dat de heg in de afgelopen 2-3 jaar (in zijn geheel, aan alle zijden) is gesnoeid. Stel middels schatting vast of de heg voor tenminste 50 % uit meidoorn bestaat. NB: het komt voor dat meidoorn op last van de PD gerooid is, i.v.m. besmettingshaard bacterievuur. Stel middels schatting vast of de heg na het knippen/scheren waarschijnlijk nog van voldoende hoogte en breedte is geweest. M.b.t. het niet voldoen aan de eis van periodiek onderhoud kan de mogelijkheid tot herstel geboden worden. Hercontrole uiterlijk binnen 1 maand, maar niet eerder dan 15 juli.</p> <p><i>Bij akkoordbevinding één van onderstaande bevindingen te vermelden:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - hoogte 100-150 cm, breedte 80-100 cm - hoogte 100-150 cm, breedte > 100 cm - hoogte > 150 cm, breedte 80-100 cm - hoogte > 150 cm, breedte > 100 cm.

titel	Werkinstructie SNL 2014		
code	L&N03 SNL 40	versie 04	ingangsdatum 26-03-2014 pag. 45 van 70

		<p>+</p> <ul style="list-style-type: none"> - aandeel meidoorn 50-75 % - aandeel meidoorn 75-100 %.
8321 – 8322	Struweelhaag	
	<p>Een struweelhaag is een vrijliggend lijnvormig landschapselement met een aaneengesloten opgaande begroeiing van inheemse, overwegend doornachtige, struiken (zie overzicht veel aangetroffen exoten en lijst van inheemse bomen/struiken)</p>	<p>Stel vast of er sprake is van een vrijliggend lijnvormig element, d.w.z. in lengterichting niet grenzend aan enige andere opgaande bomen/struiken, m.u.v.:</p> <ul style="list-style-type: none"> * gescheiden door duidelijk herkenbare topografische grens (pad/greppel e.d.) * grenzend aan ander (= verschillend) landschapspakket * grenzend aan zelfde landschapspakket van andere beheerder. <p>Indien het element in de ontwikkeling wordt geschaad door een langsliggend ander element is er nooit sprake van vrijliggendheid</p> <p>Stel vast of er sprake is van een aaneengesloten element. Onderbreking van hoogstens 10 meter is toegestaan, indien deze de toegang vormt tot het perceel.</p> <p>Stel vast of er sprake is van struiken van uitsluitend inheemse soorten., voor tenminste de helft bestaande uit doornige soorten.</p> <p>M.b.t. het niet voldoen aan de eis inheemse struiken kan de mogelijkheid tot herstel geboden worden. Hercontrole uiterlijk 31 oktober. Zie Overzicht veel aangetroffen exoten.</p>
	<p>Het snoeihout mag niet in het element verwerkt worden, behoudens bij het vlechten van de haag.</p>	<p>Stel vast of er, anders dan bij het vlechten van de haag, geen snoeihout in de haag is verwerkt.</p> <p>M.b.t. het niet voldoen aan de eis kan de mogelijkheid tot herstel geboden worden. Hercontrole uiterlijk binnen 1 maand, maar niet eerder dan 15 juli.</p>
	<p>Er mag geen snoeihout</p>	<p>Stel vast of er geen snoeihout verbrand</p>

titel	Werkinstructie SNL 2014		
code	L&N03 SNL 40	versie 04	ingangsdatum 26-03-2014 pag. 46 van 70

	verbrand worden in of in de directe omgeving van het element, en als snoeihout versnipperd wordt mogen de snippers niet verwerkt worden in het element.	wordt/is in (de directe omgeving van) het element. Stel vast of er geen versnipperd snoeihout in het element is achtergelaten.
	Er mogen geen gewasbeschermingsmiddelen, behalve bij bestrijding van ongewenste houtsoorten (Amerikaanse vogelkers, Amerikaanse eik, Robinia en Ratelpopulier) middels een stobbenbehandeling, en meststoffen in het element gebruikt worden.	Stel vast of er aanwijzingen zijn dat er gewasbeschermingsmiddelen (→ onkruidbestrijdingsmiddel, anders dan bij bestrijding van Amerikaanse vogelkers, Amerikaanse eik, Robinia en Ratelpopulier)/meststoffen zijn gebruikt in het element. In situatie waarbij het waarschijnlijk is dat middel door drift vanuit aangrenzend perceel onderin de heg terecht is gekomen kan dit als akkoord beschouwd worden indien: - aangrenzend perceel niet in beheer is bij beheerder heg - er geen daadwerkelijke schade aan de heg is ontstaan. Stel vast of er schade aan het element is ontstaan welke mogelijk een gevolg is van het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen/meststoffen op het perceel waarop het element is gelegen. Voor beide geldt: in het geval van vermoeden van gebruik gewasbeschermingsmiddel eventueel overgaan tot bemonstering van de vegetatie, ter analyse. Zie Werkwijze bemonstering GBM.
	Het element mag niet betreden en/of beschadigd worden door vee. Indien het element is uitgerasterd moet het raster op een zodanige afstand staan dat vraat aan stammen wordt voorkomen.	Stel vast of er geen betreding/beschadiging door vee heeft plaatsgevonden. Het gaat hierbij om vertrapping- en/of vraatschade. I.g.v. betreding zonder ernstige beschadiging kan de mogelijkheid tot herstel (raster aanbrengen of verplaatsen/vee verwijderen) geboden worden. Herstel onmiddellijk.
	Slootmaaisel of bagger mag niet verwerkt worden in het	Stel vast of er slootmaaisel/bagger in het element voorkomt.

titel	Werkinstructie SNL 2014		
code	L&N03 SNL 40	versie 04	ingangsdatum 26-03-2014
			pag. 47 van 70

	element.	Indien dit het geval is kan m.b.t. slootmaaisel de mogelijkheid tot herstel geboden worden. Nooit herstel mogelijk m.b.t. bagger. Hercontrole uiterlijk binnen 1 maand.
	Het afzetten van het element wordt alleen verricht in de periode tussen 1 oktober en 15 maart. Overhangende takken kunnen gedurende het gehele jaar worden teruggesnoeid.	Stel vast of er niet buiten de toegestane periode van 1-10 t/m 15-3 is/wordt afgezet.
	Indien snoeiwerkzaamheden machinaal worden uitgevoerd, wordt geen klepelmaaier gebruikt.	Stel vast of de snoeiwerkzaamheden niet middels een klepelmaaier zijn uitgevoerd.
	Struweelhaag snoeicyclus 5-7 jaar: het element kan vrij uitgroeien en wordt periodiek in een cyclus van éénmaal per 5 - 7 jaar aan drie zijden gesnoeid. Na het snoeien heeft de haag een hoogte van minimaal 1,0 meter en een breedte van minimaal 0,8 meter.	Stel vast of de haag vrij kan uitgroeien en of het waarschijnlijk is dat de haag voldoende vaak is gesnoeid. Een richtlijn hierbij kan zijn dat het hakhout bij een afzetfrequentie van minimaal 1 keer per 5-7 jaar op 1 meter hoogte een diameter kan hebben van maximaal 10 cm. Stel middels schatting vast of de haag na het snoeien waarschijnlijk nog van voldoende hoogte (tenminste 1 m) en voldoende breedte (tenminste 0,8 m) is geweest. M.b.t. het niet voldoen aan de eis van periodiek onderhoud kan de mogelijkheid tot herstel geboden worden. Hercontrole uiterlijk binnen 1 maand, maar niet eerder dan 15 juli. <i>Bij akkoordbevinding één van onderstaande bevindingen te vermelden:</i> - hoogte 100-150 cm, breedte 80-100 cm - hoogte 100-150 cm, breedte > 100 cm - hoogte > 150 cm, breedte 80-100 cm - hoogte > 150 cm, breedte > 100 cm.
	Struweelhaag snoeicyclus > 12 jaar: het element kan vrij uitgroeien en wordt periodiek in een cyclus van éénmaal per 12-25 jaar afgezet.	Stel vast of de haag vrij kan uitgroeien en of het waarschijnlijk is dat de haag voldoende vaak is gesnoeid. Een richtlijn hierbij kan zijn dat het hakhout bij een afzetfrequentie van minimaal 1 keer per 12-25 jaar op 1 meter hoogte een diameter kan hebben van maximaal 25 cm. M.b.t. het niet voldoen aan de eis van periodiek

titel	Werkinstructie SNL 2014		
code	L&N03 SNL 40	versie 04	ingangsdatum 26-03-2014 pag. 48 van 70

		onderhoud kan de mogelijkheid tot herstel geboden worden. Hercontrole uiterlijk 31 oktober.
8331 – 8333 en 8335 - 8337	Laan	
	Een laan is een weg of pad, die aan beide zijden met een of meerdere rijen bomen is beplant en is bedoeld en aangelegd als laan.	Stel vast of er sprake is van: - beplanting met bomen aan zijde van weg/pad - beplanting aan beide zijden van weg/pad.
	Bij een laan gaat het meestal om bomen van dezelfde soort en leeftijd en er is sprake van een herkenbaar en regelmatig plantverband.	Stel vast of er sprake is van een herkenbaar en regelmatig plantverband. Aan de hand van het plantverband moet het element duidelijk als een laan te herkennen zijn. M.b.t. uitval kan er de mogelijkheid tot herstel geboden worden. Hercontrole na plantperiode.
	De bomen worden periodiek gesnoeid	Stel vast of het waarschijnlijk is dat binnen de betreffende periode de bomen gesnoeid zijn. M.b.t. het niet voldoen aan de eis van periodiek onderhoud kan de mogelijkheid tot herstel geboden worden. Hercontrole uiterlijk binnen 1 maand, maar niet eerder dan 15 juli.
	Er mag geen snoeihout verbrand worden in of in de directe omgeving van het element.	Stel vast of er geen snoeihout verbrand wordt/is in (de directe omgeving van) het element.
	Er mogen geen gewasbeschermingsmiddelen, behalve bij bestrijding van ongewenste houtsoorten (Amerikaanse vogelkers, Amerikaanse eik, Robinia en Ratelpopulier) middels een stobbenbehandeling, en meststoffen in het element	Stel vast of er aanwijzingen zijn dat er gewasbeschermingsmiddelen (→ onkruidbestrijdingsmiddel, anders dan bij bestrijding van Amerikaanse vogelkers, Amerikaanse eik, Robinia en Ratelpopulier)/meststoffen zijn gebruikt in het element. Stel vast of er schade aan het element is ontstaan welke mogelijk een gevolg is van het gebruik van

titel	Werkinstructie SNL 2014		
code	L&N03 SNL 40	versie 04	ingangsdatum 26-03-2014 pag. 49 van 70

	gebruikt worden.	gewasbeschermingsmiddelen/meststoffen op het perceel waarop het element is gelegen. Voor beide geldt: in het geval van vermoeden van gebruik gewasbeschermingsmiddel eventueel overgaan tot bemonstering van de vegetatie, ter analyse. Zie Werkwijze bemonstering GBM.
	De bomen mogen niet beschadigd worden door vee. Indien het element is uitgerasterd moet het raster op een zodanige afstand staan dat vraat aan stammen wordt voorkomen.	Stel vast of er geen beschadiging door vee heeft plaatsgevonden. Het gaat hierbij om vertrapping- en/of vraatschade. I.g.v. betreding zonder ernstige beschadiging kan de mogelijkheid tot herstel (raster aanbrengen/vee verwijderen) geboden worden. Herstel onmiddellijk.
	Slootmaaisel of bagger mag niet verwerkt worden in het element.	Stel vast of er slootmaaisel/bagger in het element voorkomt. Indien dit het geval is kan m.b.t. slootmaaisel de mogelijkheid tot herstel geboden worden. Hercontrole uiterlijk binnen 1 maand.
	Snouwerkzaamheden worden alleen verricht in de periode tussen 15 juli en 15 maart.	Stel vast of er niet buiten de toegestane periode van 15-7 t/m 15-3 snouwerkzaamheden zijn/worden verricht.
	De diameter van de stammen (20-60 cm) wordt op 1,0 meter boven het maaiveld bepaald en element wordt als geheel in een van de diameterklassen ingedeeld op basis van de gemiddelde diameter van de bomen van het element.	Beoordeel visueel de stamdiameter van de bomen. Stel middels meting vast wat de gemiddelde stamdiameter (gemeten op ca. 1 meter boven het maaiveld) van de bomen is. Meet hierbij bij 20 % van de bomen (→ elke 5 ^e boom) de stamdiameter op en bereken aan de hand van deze meetresultaten de gemiddelde stamdiameter.
	De diameter van de stammen (> 60 cm) wordt op 1,0 meter boven het maaiveld bepaald en element wordt als geheel in een van de diameterklassen ingedeeld op basis van de gemiddelde diameter van de bomen van het element.	Beoordeel visueel de stamdiameter van de bomen. Stel middels meting vast wat de gemiddelde stamdiameter (gemeten op ca. 1 meter boven het maaiveld) van de bomen is. Meet hierbij bij 20 % van de bomen (→→ elke 5 ^e boom) de stamdiameter op en bereken aan de hand van deze meetresultaten de gemiddelde stamdiameter.

titel	Werkinstructie SNL 2014		
code	L&N03 SNL 40	versie 04	ingangsdatum 26-03-2014
			pag. 50 van 70

8341 – 8343	Knotboom	
	Een knotboom is een inheemse loofboom, waarvan de stam periodiek op een hoogte van minimaal 1,0 meter boven maaiveld wordt afgezet (geknot).	Stel vast of de knotbomen bomen van een inheemse loofboomsoort betreffen. Stel middels schatting vast of de stammen op minimaal 1 meter boven het maaiveld zijn afgezet. <i>Bij akkoordbevinding één van onderstaande bevindingen te vermelden:</i> - afzethoogte 1-2 m - afzethoogte > 2 m.
	Knotbomen worden aangetroffen als solitaire boom, in rijen of in kleine groepen. Een kleine groep bestaat uit maximaal 20 bomen.	Stel vast of er i.g.v. een groep sprake is van maximaal 20 bomen.
	Knotwilgen, -elzen, -essen en -populieren worden in een cyclus van éénmaal per 3-8 jaar geknot. Knoteiken en -haagbeuken worden geknot in een cyclus van minimaal eenmaal per 15 jaar.	Stel vast of het waarschijnlijk is dat : - i.g.v. knotwilgen, knotelzen, knotessen en knotpopulieren deze in de afgelopen 8 jaar tenminste éénmaal zijn geknot; - i.g.v. knoteiken en knoohaagbeuken deze in de afgelopen 15 jaar tenminste éénmaal zijn geknot. Indien takken dikker zijn dan 15 cm kan er aangenomen worden dat er niet voldaan is aan de minimale knotfrequentie. Dit betreft een

titel	Werkinstructie SNL 2014		
code	L&N03 SNL 40	versie 04	ingangsdatum 26-03-2014 pag. 51 van 70

		<p>beheereis, hierbij is het bieden van herstel dus mogelijk (ook als vaststaat dat takken reeds zo dik waren op moment van ingaan overeenkomst).</p> <p>Overigens dient aangroei van twijgen op de stam steeds verwijderd te worden.</p> <p>M.b.t. het niet voldoen aan de eis van periodiek onderhoud kan de mogelijkheid tot herstel geboden worden. Hercontrole uiterlijk 31 oktober.</p>
	Er mag geen snoeihout verbrand worden in de directe omgeving van de knotboom.	Stel vast of er geen snoeihout verbrand wordt/is in (de directe omgeving van) het element.
	De boom mag niet beschadigd worden door vee.	Stel vast of er geen beschadiging door vee heeft plaatsgevonden. Het gaat hierbij om vertrapping- en/of vraatschade. I.g.v. lichte beschadiging kan de mogelijkheid tot herstel (raster aanbrengen/vee verwijderen) geboden worden. Herstel onmiddellijk.
	Ongewenste houtsoorten (Amerikaanse vogelkers, Amerikaanse eik, Robinia en Ratelpopulier) in het element mogen middels een stobbenbehandeling bestreden worden.	Stel vast of er geen bestrijding van gewassen van andere dan de soorten Amerikaanse Vogelkers, Amerikaanse eik, Robinia en Ratelpopulier, middels stobbenbehandeling heeft plaatsgevonden. In het geval van vermoeden van gebruik gewasbeschermingsmiddel eventueel overgaan tot bemonstering van de vegetatie, ter analyse. Zie Werkwijze bemonstering GBM.
	Knotwerkzaamheden worden alleen verricht in de periode tussen 1 oktober en 15 maart.	Stel vast of er niet buiten de toegestane periode van 1-10 t/m 15-3 snoeiwerkzaamheden zijn/worden verricht.
	De diameter van de stammen (20-60 cm) wordt op 1,0 meter boven het maaiveld bepaald en element wordt als geheel in een van de diameterklassen ingedeeld op basis van de gemiddelde diameter van de bomen van het element.	Beoordeel visueel de stamdiameter van de bomen. Stel middels meting vast wat de gemiddelde stamdiameter (gemeten op ca. 1 meter boven het maaiveld) van de bomen is. Meet hierbij bij 20 % van de bomen (→ elke 5 ^e boom) de stamdiameter op en bereken aan de hand van deze meetresultaten de gemiddelde stamdiameter.
	De diameter van de stammen	Beoordeel visueel de stamdiameter van de

titel	Werkinstructie SNL 2014		
code	L&N03 SNL 40	versie 04	ingangsdatum 26-03-2014
			pag. 52 van 70

	(> 60 cm) wordt op 1,0 meter boven het maaiveld bepaald en element wordt als geheel in een van de diameterklassen ingedeeld op basis van de gemiddelde diameter van de bomen van het element.	<p>bomen.</p> <p>Stel middels meting vast wat de gemiddelde stamdiameter (gemeten op ca. 1 meter boven het maaiveld) van de bomen is.</p> <p>Meet hierbij bij 20 % van de bomen (→ elke 5^e boom) de stamdiameter op en bereken aan de hand van deze meetresultaten de gemiddelde stamdiameter.</p>
8351	Hoogstamboomgaard	
	Een hoogstamboomgaard is een verzameling van fruitbomen, met een stam van minimaal 1,50 meter hoog en waarvan de onderbegroeiing bestaat uit een grazige vegetatie.	<p>Stel middels schatting vast of de stamhoogte minimaal tenminste 1,5 m bedraagt. Deze hoogte eis geldt ook voor jonge aanplant!</p> <p>Stel vast of de onderbegroeiing bestaat uit grazige vegetatie.</p> <p><i>Bij akkoordbevinding één van onderstaande bevindingen te vermelden:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - stamhoogte 1,5- 2,5 m - stamhoogte > 2,5 m.
	Een hoogstamboomgaard bestaat uit minimaal 10 fruitbomen en heeft een dichtheid van minimaal 50 en maximaal 150 bomen per hectare (zie meetinstructie perceelverificatie blz. 8-9)	<p>Tel het aantal bomen en stel vast of:</p> <ul style="list-style-type: none"> - het aantal tenminste 10 bedraagt - de boomedichtheid tenminste 50 en ten hoogste 150 bedraagt. <p>De boomedichtheid te bepalen door aantal getelde bomen te delen door gemeten oppervlakte van het object. De oppervlakte van de boomgaard te bepalen o.b.v. buitengrenzen kroonbedekking. M.b.t. het niet voldoen aan de eis dat boomgaard uit tenminste 10 bomen dient te bestaan en een boomedichtheid dient te hebben van tenminste 50 kan de mogelijkheid tot herstel geboden worden.</p> <p>NB: voor bomen die er niet gestaan hebben kan geen herstel worden geboden!</p> <p>Hercontrole na plantperiode.</p> <p><i>Bij akkoordbevinding één van onderstaande bevindingen te vermelden:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - aantal bomen 10-250, per ha 50-100 bomen - aantal bomen > 250, per ha 50-100 bomen - aantal bomen 10-250, per ha 100-150 bomen

titel	Werkinstructie SNL 2014		
code	L&N03 SNL 40	versie 04	ingangsdatum 26-03-2014
			pag. 53 van 70

		- <i>aantal bomen > 250, per ha 100-150 bomen.</i>
	Maximaal 10% van de fruitbomen bestaat uit walnoten.	Stel vast of er walnootbomen voorkomen in de boomgaard. Indien dit het geval is, tel de walnootbomen en bepaal welk aandeel (percentage) deze uitmaken van het totaal aantal bomen. <i>Bij akkoordbevinding één van onderstaande bevindingen te vermelden:</i> - <i>aandeel walnoten < 5 %</i> - <i>aandeel walnoten 5-10 %.</i>
	Indien het appel of peer betreft wordt de boom tenminste eenmaal per 2 jaar gesnoeid. Ander soorten enkel vormsnoei indien nodig.	Stel i.g.v. appel of peer vast of het waarschijnlijk is dat de bomen in de afgelopen 2 jaar zijn gesnoeid. M.b.t. het niet voldoen aan de eis van periodiek onderhoud kan de mogelijkheid tot herstel geboden worden. Hercontrole uiterlijk binnen 1 maand, maar niet eerder dan 15 juli.
	De grasvegetatie wordt jaarlijks gemaaid en het maaisel wordt afgevoerd of de grasvegetatie wordt beweid.	Stel vast of er sprake is van het: - het jaarlijks maaien van het gras en afvoeren van het maaisel - het beweiden. In beide geval dient resultaat te zijn dat andere vegetatie dan grasachtigen (andere: hoog onkruid, struikvorming) afdoende is bestreden. M.b.t. het niet voldoen aan deze eis kan de mogelijkheid tot herstel geboden worden. Hercontrole uiterlijk binnen 1 maand.
	Er mag geen snoeihout verbrand worden in de directe omgeving van de bomen of versnipperd hout verwerkt worden in de boomgaard.	Stel vast of er geen snoeihout verbrand wordt/is in (de directe omgeving van) het element. Stel vast of er geen versnipperd snoeihout in de boomgaard is achtergelaten.
	Er mogen geen gewasbeschermingsmiddelen, behalve bij bestrijding van ongewenste houtsoorten (Amerikaanse vogelkers, Amerikaanse eik, Robinia en Ratelpopulier) middels een stobbenbehandeling, en de pleksgewijze bestrijding van	Stel vast of er aanwijzingen zijn dat er gewasbeschermingsmiddelen zijn gebruikt in het element. Wel toegestaan zijn het gebruik t.b.v.: - bestrijding van Amerikaanse vogelkers, Amerikaanse eik, Robinia en Ratelpopulier middels stobbenbehandeling; - pleksgewijze bestrijding van Akkerdistel,

titel	Werkinstructie SNL 2014		
code	L&N03 SNL 40	versie 04	ingangsdatum 26-03-2014
			pag. 54 van 70

	Akkerdistel, Ridderzuring en Brandnetel in het element gebruikt worden.	Ridderzuring en Brandnetel. Voor beide geldt: in het geval van vermoeden van gebruik gewasbeschermingsmiddel eventueel overgaan tot bemonstering van de vegetatie, ter analyse. Zie Werkwijze bemonstering GBM.
	De hoogstamfruitboom mag niet beschadigd worden door vee of maaien. Jonge bomen zijn voorzien van een boomkorf.	Stel vast of er maatregelen zijn genomen ter voorkoming van beschadiging van de stam van de bomen: - i.g.v. beweiding: bescherming van de stammen - i.g.v. maaien: geen schade a.g.v. maaien (door werkwijze bij maaien) - jonge bomen: boomkorf (altijd, zolang er kans op vraatschade bestaat). I.g.v. geen ernstige beschadiging kan de mogelijkheid tot herstel (bescherming aanbrengen/vee verwijderen) geboden worden. Ook voor aanbrengen boomkorf bij jonge bomen kan mogelijkheid tot herstel geboden worden. Herstel onmiddellijk.
	Bemesten en bekalken van de boomgaard is toegestaan. Bij bemesten van de boomgaard worden de fruitbomen en wortels niet beschadigd.	Stel vast of er beschadiging aan de wortels is opgetreden a.g.v. bemesting.
8361	Struweelrand	
	Een struweelrand is een aaneengesloten rand met een mozaïek van struweel (bramen en/of andere inheemse bomen of struiken) en een kruidachtige begroeiing van inheemse grassen en kruiden die zich spontaan kan ontwikkelen (zie overzicht veel aangetroffen exoten en lijst van inheemse bomen/struiken)	Stel vast of er sprake is van een aaneengesloten element. Onderbreking van hoogstens 10 meter is toegestaan, indien deze de toegang vormt tot het perceel. Stel vast of er sprake is van bomen of struiken van uitsluitend inheemse soorten. Zie Overzicht veel aangetroffen exoten.

titel	Werkinstructie SNL 2014		
code	L&N03 SNL 40	versie 04	ingangsdatum 26-03-2014
			pag. 55 van 70

	De rand is minimaal 25 meter lang en maximaal 20 meter breed.	<p>Stel middels meting vast of de rand minimaal 25 meter lang is en maximaal 20 meter breed.</p> <p><i>Bij akkoordbevinding één van onderstaande bevindingen te vermelden:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - lengte 25-100 m, breedte 1-10 m - lengte > 100 m, breedte 1-10 m - lengte 25-100 m, breedte 10-20 m - lengte > 100 m, breedte 10-20 m.
	Maximaal 50% van de oppervlakte van de rand wordt ingenomen door inheemse bomen en/of struiken.	<p>Stel middels schatting vast of niet meer dan 50 % van de oppervlakte bestaat uit (inheemse) bomen/struiken (rest dient kruidachtige begroeiing te zijn).</p> <p>M.b.t. het niet voldoen aan de eis maximaal 50 % inheemse bomen/struiken kan de mogelijkheid tot herstel geboden worden.</p> <p>Hercontrole uiterlijk binnen 1 maand, maar niet eerder dan 15 juli.</p> <p><i>Bij akkoordbevinding één van onderstaande bevindingen te vermelden:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - aandeel bomen/struiken 0-25 % - aandeel bomen/struiken 25-50 %.
	Periodiek wordt de begroeiing gemaaid en/of afgezet.	<p>Stel vast of het waarschijnlijk is dat de begroeiing (bomen/struiken) periodiek wordt gemaaid/afgezet.</p> <p>M.b.t. het niet voldoen aan de eis van periodiek onderhoud kan de mogelijkheid tot herstel geboden worden. I.g.v. maaien: hercontrole uiterlijk binnen 1 maand, maar niet eerder dan 15 juli. I.g.v. afzetten: hercontrole uiterlijk 30 november.</p>

titel	Werkinstructie SNL 2014		
code	L&N03 SNL 40	versie 04	ingangsdatum 26-03-2014
			pag. 56 van 70

	<p>50% van de oppervlakte van de rand bestaande uit een kruidachtige begroeiing van inheemse grassen en kruiden mag periodiek gemaaid worden met een cyclus van maximaal éénmaal per 5 jaar. Het maaisel wordt afgevoerd.</p>	<p>Stel vast of de kruidachtige begroeiing in stand wordt gehouden door:</p> <ul style="list-style-type: none"> - periodiek maximaal 50 % van de oppervlakte kruidachtige begroeiing te maaien (niet vaker dan 1 maal per 5 jaar) of opslag van bomen/struiken op andere manier verwijderen (er uit trekken bijvoorbeeld) <p>i.g.v. maaien het maaisel af te voeren (kruidachtige begroeiing mag niet door maaisel verstikken).</p> <p>M.b.t. het niet voldoen aan de eis van periodiek onderhoud kan de mogelijkheid tot herstel geboden worden. Hercontrole uiterlijk binnen 1 maand.</p> <p><i>Bij akkoordbevinding één van onderstaande bevindingen te vermelden:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - gemaaide oppervlakte 0-25 % - gemaaide oppervlakte 25-50 %.
	<p>Snoeihout mag op stapels of rillen in het element verwerkt worden voor zover het de ondergroei en/of de stoven niet schaadt.</p>	<p>Stel i.g.v. verwerking van snoeihout in het element vast of dit uitsluitend op een manier is gedaan welke niet schadelijk is voor de ondergroei en/of stoven.</p> <p>Met stoven wordt bedoeld het afgekapte onder eind van struiken.</p> <p>M.b.t. het niet voldoen aan de eis kan indien er (nog) geen schade is ontstaan de mogelijkheid tot herstel geboden worden. Hercontrole uiterlijk binnen 1 maand, maar niet eerder dan 15 juli.</p>
	<p>Er mag geen snoeihout verbrand worden in of in de directe omgeving van het element en als snoeihout versnipperd wordt mogen de snippers niet verwerkt worden in het element.</p>	<p>Stel vast of er geen snoeihout verbrand wordt/is in (de directe omgeving van) het element.</p> <p>Stel vast of er geen versnipperd snoeihout in het element is achtergelaten.</p>
	<p>Er mogen geen gewasbeschermingsmiddelen,</p>	<p>Stel vast of er aanwijzingen zijn dat er gewasbeschermingsmiddelen/meststoffen zijn</p>

titel	Werkinstructie SNL 2014		
code	L&N03 SNL 40	versie 04	ingangsdatum 26-03-2014
			pag. 57 van 70

	<p>behalve bij bestrijding van ongewenste houtsoorten (Amerikaanse vogelkers, Amerikaanse eik, Robinia en Ratelpopulier) middels een stobbenbehandeling en de pleksgewijze bestrijding van Akkerdistel, Ridderzuring en Brandnetel, en meststoffen in het element gebruikt worden.</p>	<p>gebruikt in het element.</p> <p>Wel toegestaan zijn het gebruik t.b.v.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - bestrijding van Amerikaanse vogelkers, Amerikaanse eik, Robinia en Ratelpopulier middels stobbenbehandeling; - pleksgewijze bestrijding van Akkerdistel, Ridderzuring en brandnetel. <p>Stel vast of er schade aan het element is ontstaan welke mogelijk een gevolg is van het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen/meststoffen op het perceel waarop het element is gelegen.</p> <p>Voor beide geldt: in het geval van vermoeden van gebruik gewasbeschermingsmiddel eventueel overgaan tot bemonstering van de vegetatie, ter analyse.</p> <p>Zie Werkwijze bemonstering GBM</p>
	<p>Slootmaaisel of bagger mag niet verwerkt worden in het element.</p>	<p>Stel vast of er slootmaaisel/bagger in het element voorkomt.</p> <p>Indien dit het geval is kan m.b.t. slootmaaisel de mogelijkheid tot herstel geboden worden.</p> <p>Nooit herstel mogelijk m.b.t. bagger.</p> <p>Hercontrole uiterlijk binnen 1 maand.</p>
	<p>Het element mag niet betreden en/of beschadigd worden door vee.</p>	<p>Stel vast of er geen betreding/beschadiging door vee heeft plaatsgevonden. Het gaat hierbij om vertrapping- en/of vraatschade.</p> <p>I.g.v. betreding zonder ernstige beschadiging kan de mogelijkheid tot herstel (raster aanbrengen of verplaatsen/vee verwijderen) geboden worden. Herstel onmiddellijk.</p>
	<p>Maaiwerkzaamheden worden uitgevoerd tussen 15 juli en 15 maart en het afzetten van struweel wordt alleen verricht in de periode tussen 1 november en 15 maart.</p>	<p>Stel vast of er niet buiten de toegestane periode van 15-7 t/m 15-3 maaiwerkzaamheden zijn/worden uitgevoerd.</p> <p>Stel vast of het afzetten van struweel niet buiten de toegestane periode van 1-11 t/m 15-3 is/wordt gedaan.</p>
8391 — 8392	Hakhoutbosje	
	<p>Een hakhoutbosje is een vrijliggend vlakvormig</p>	<p>Stel vast of er sprake is van een vrijliggend vlakvormig element, d.w.z. niet grenzend aan</p>

titel	Werkinstructie SNL 2014		
code	L&N03 SNL 40	versie 04	ingangsdatum 26-03-2014
			pag. 58 van 70

	<p>landschapselement, met inheemse bomen en/of struiken dat als hakhout wordt beheerd (zie overzicht veel aangetroffen exoten en lijst van inheemse bomen/struiken)</p>	<p>enige andere opgaande bomen/struiken, m.u.v.:</p> <ul style="list-style-type: none"> * gescheiden door duidelijk herkenbare topografische grens (pad/greppel e.d.) * grenzend aan ander (= verschillend) landschapspakket * grenzend aan zelfde landschapspakket van andere beheerder * met 1 punt grenzend aan bos. <p>Indien het element in de ontwikkeling wordt geschaad door een langsliggend ander element is er nooit sprake van vrijliggendheid. Stel vast of er sprake is van bomen/struiken van uitsluitend inheemse soorten.</p> <p>M.b.t. het niet voldoen aan de eis inheemse bomen/struiken kan de mogelijkheid tot herstel geboden worden. Hercontrole uiterlijk 31 oktober. Zie Overzicht veel aangetroffen exoten.</p>
	<p>Minimaal 80% van de oppervlakte van het bosje wordt als hakhout beheerd.</p>	<p>Stel vast of tenminste 80 % van de oppervlakte als hakhout beheerd wordt. Bij de bepaling van het percentage uitgaan van de kroonbedekking. Hakhout is een beheervorm, waarbij de houtige elementen regelmatig aan de grond worden afgezet en daarna terug opschieten uit de stronken (of wortels). Jonge aanplant welke de afzetcyclus nog niet heeft doorlopen telt mee bij het bepalen van het % hakhout. Overstaanders tellen niet mee bij de bepaling van het % hakhout. Als oppervlakte wat NIET als hakhout beheerd wordt kan genomen worden het aantal overstaanders (→ bomen welke nooit zijn afgezet) X oppervlakte overstaanders o.b.v. kroonbedekking.</p> <p>I.g.v. overstaanders waaronder de ruimte wordt ingenomen door als hakhout beheerde begroeiing (of door jonge begroeiing welke als hakhout beheerd kan gaan worden) deze</p>

titel	Werkinstructie SNL 2014		
code	L&N03 SNL 40	versie 04	ingangsdatum 26-03-2014
			pag. 59 van 70

		<p>oppervlakte als hakhout beheerd beschouwen.</p> <p>Als er alleen overstaanders staan en onder de kroonbedekking zich geen ondergroei bevindt is er nooit sprake van hakhoutbeheer.</p> <p><i>Bij akkoordbevinding één van onderstaande bevindingen te vermelden:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - aandeel hakhout 80-90 % - aandeel hakhout 90-100 %.
	Het element wordt periodiek afgezet in een cyclus van éénmaal per 6 -25 jaar.	<p>Stel vast of het waarschijnlijk is dat er tenminste éénmaal in de afgelopen 25 jaar is afgezet. M.b.t. het niet voldoen aan de eis als gevolg van achterstallig onderhoud kan de mogelijkheid tot herstel geboden worden. Hercontrole uiterlijk 31 oktober.</p> <p>Een aanwijzing of er tijdig periodiek hakhoutbeheer wordt uitgevoerd is: Stel middels schatting vast of de diameter van het hakhout op 1 meter boven de hakhoutstoof niet meer bedraagt dan 20 cm. Is de diameter > 20 cm dan duidt dit op achterstallig onderhoud.</p>
	Snoeihout mag op stapels of rillen in het element verwerkt worden voor zover het de ondergroei en/of de stoven niet schaadt.	<p>Stel vast of er geen schade is ontstaan aan ondergroei of schoven door het in het element verwerken van snoeihout. I.g.v. lichte beschadiging kan de mogelijkheid tot herstel geboden worden. Hercontrole binnen 1 maand, maar niet eerder dan 15 juli.</p>
	Er mag geen snoeihout verbrand worden in of in de directe omgeving van het element en als snoeihout versnipperd wordt mogen de snippers niet verwerkt worden in het element.	<p>Stel vast of er geen snoeihout verbrand wordt/is in (de directe omgeving van) het element. Stel vast of er geen versnipperd snoeihout in het element verwerkt is.</p>
	Er mogen geen gewasbeschermingsmiddelen, behalve bij bestrijding van ongewenste houtsoorten (Amerikaanse vogelkers,	<p>Stel vast of er aanwijzingen zijn dat er gewasbeschermingsmiddelen (→ onkruidbestrijdingsmiddel, anders dan bij bestrijding middels stobbebehandeling van Amerikaanse vogelkers, Amerikaanse eik, Robinia</p>

titel	Werkinstructie SNL 2014		
code	L&N03 SNL 40	versie 04	ingangsdatum 26-03-2014
			pag. 60 van 70

	<p>Amerikaanse eik, Robinia en Ratelpopulier) middels een stobbenbehandeling, en meststoffen in het element gebruikt worden en als op het perceel waarop het element is gelegen gewasbeschermingsmiddelen en/of meststoffen worden gebruikt, vindt dat gebruik op een zodanige wijze plaats dat het element daardoor geen schade oploopt.</p>	<p>en Ratelpopulier)/meststoffen zijn gebruikt in het element. Stel vast of er schade aan het element is ontstaan welke mogelijk een gevolg is van het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen/meststoffen op het perceel waarop het element is gelegen. Voor beide geldt: in het geval van gewasbeschermingsmiddel eventueel overgaan tot bemonstering van de vegetatie, ter analyse. Zie Werkwijze bemonstering GBM.</p>
	<p>Het element mag niet betreden en/of beschadigd worden door vee. Indien het element is uitgerasterd moet het raster op een zodanige afstand staan dat vraat aan stammen wordt voorkomen.</p>	<p>Stel vast of er geen betreding/beschadiging door vee heeft plaatsgevonden. Het gaat hierbij om vertrapping en/of vraatschade. I.g.v. betreding zonder ernstige beschadiging kan de mogelijkheid tot herstel (raster aanbrengen of verplaatsen/vee verwijderen) geboden worden. Herstel onmiddellijk.</p>
	<p>Slootmaaisel of bagger mag niet verwerkt worden in het element.</p>	<p>Stel vast of er slootmaaisel/bagger in het element voorkomt. Indien dit wel het geval is kan m.b.t. slootmaaisel de mogelijkheid tot herstel geboden worden. Nooit herstel mogelijk m.b.t. bagger. Hercontrole binnen 1 maand.</p>
	<p>Het afzetten van het element wordt alleen verricht in de periode tussen 1 oktober en 15 maart. Overhangende takken kunnen gedurende het gehele jaar worden teruggesnoeid.</p>	<p>Stel vast of er niet buiten de toegestane periode van 1-10 t/m 15-3 is/wordt afgezet.</p>
	<p>Hakhoutbosje met dominantie van langzaam groeiende boomsoorten (zomereik, wintereik, berk, haagbeuk).</p>	<p>Stel middels schatting vast of tenminste 50 % van de oppervlakte bestaat uit langzaam groeiende boomsoorten. M.b.t. het niet voldoen aan de eis langzaam groeiende soorten kan de mogelijkheid tot herstel geboden worden. Maar niet indien aangenomen kan worden dat de andere soorten reeds op moment van aanvraag aanwezig waren. Hercontrole uiterlijk 31 oktober. Zie Overzicht soorten hakhoutbosje.</p>

titel	Werkinstructie SNL 2014		
code	L&N03 SNL 40	versie 04	ingangsdatum 26-03-2014
			pag. 61 van 70

	Hakhoutbosje met dominantie van snelgroeiende boomsoorten (zwarte els, gewone es).	Stel middels schatting vast of tenminste 50 % van de oppervlakte bestaat uit snelgroeiende boomsoorten. M.b.t. het niet voldoen aan de eis snelgroeiende soorten kan de mogelijkheid tot herstel geboden worden. Maar niet indien aangenomen kan worden dat de andere soorten reeds op moment van aanvraag aanwezig waren. Hercontrole uiterlijk 31 oktober. Zie Overzicht soorten hakhoutbosje
8401	Griendje	
	Een griendje is een vrijliggende vlakvormig landschapselement met inheemse wilgensoorten dat als hakhout wordt beheerd	Stel vast of er sprake is van een vrijliggend vlakvormig element, d.w.z. niet grenzend aan enige andere opgaande bomen/struiken, m.u.v.: * gescheiden door duidelijk herkenbare topografische grens (pad/greppel e.d.) * grenzend aan ander (= verschillend) landschapspakket * grenzend aan zelfde landschapspakket van andere beheerder * met 1 punt grenzend aan bos. Indien het element in de ontwikkeling wordt geschaad door een langsliggend ander element is er nooit sprake van vrijliggendheid. Stel vast of er sprake is van wilgen van uitsluitend inheemse soorten. M.b.t. het niet voldoen aan de eis inheemse wilgen kan de mogelijkheid tot herstel geboden worden. Hercontrole uiterlijk binnen 1 maand, maar niet eerder dan 15 juli.
	Grienden die machinaal gemaaid worden behoren niet tot dit landschapselement.	Stel vast of er geen sprake is van machinaal gemaaide wilgen. Aanwijzing voor machinaal maaien is een vlak geschoren oppervlak.
	Het element bestaat uit inheemse wilgensoorten en wordt geheel als hakhout beheerd en afgezet in een cyclus van tenminste éénmaal	Stel vast of het waarschijnlijk is dat alle wilgen in de afgelopen 5 jaar tenminste éénmaal zijn afgezet. Indien de takken niet dikker zijn dan 15 cm dan kan aangenomen worden dat aan deze eis is

titel	Werkinstructie SNL 2014		
code	L&N03 SNL 40	versie 04	ingangsdatum 26-03-2014
			pag. 62 van 70

	per jaar.	voldaan. M.b.t. het niet voldoen aan de eis van periodiek onderhoud kan de mogelijkheid tot herstel geboden worden. Hercontrole uiterlijk 31 oktober.
	Snoeihout mag op stapels of rillen in het element verwerkt worden voor zover het de ondergroei en/of de stoven niet schaadt.	Stel i.g.v. verwerking van snoeihout in het element vast of dit uitsluitend op een manier is gedaan welke niet schadelijk is voor de ondergroei en/of stoven. Met stoven wordt bedoeld het afgekapte onder eind van struiken. M.b.t. het niet voldoen aan de eis kan indien er (nog) geen schade is ontstaan de mogelijkheid tot herstel geboden worden. Hercontrole uiterlijk binnen 1 maand, maar niet eerder dan 15 juli.
	Er mag geen snoeihout verbrand worden in of in de directe omgeving van het element en als snoeihout versnipperd wordt mogen de snippers niet verwerkt worden in het element.	Stel vast of er geen snoeihout verbrand wordt/is in (de directe omgeving van) het element. Stel vast of er geen versnipperd snoeihout in het element is achtergelaten.
	Er mogen geen gewasbeschermingsmiddelen, behalve bij bestrijding van ongewenste houtsoorten (Amerikaanse vogelkers, Amerikaanse eik, Robinia en Ratelpopulier) middels een stobbenbehandeling en meststoffen in het element gebruikt worden	Stel vast of er aanwijzingen zijn dat er gewasbeschermingsmiddelen (→ onkruidbestrijdingsmiddel, anders dan bij bestrijding middels eens tobbebehandeling van Amerikaanse vogelkers, Amerikaanse eik, Robinia en Ratelpopulier)/meststoffen zijn gebruikt in het element. Stel vast of er schade aan het element is ontstaan welke mogelijk een gevolg is van het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen/meststoffen op een naastgelegen perceel. Voor beide geldt: in het geval van vermoeden van gebruik gewasbeschermingsmiddel eventueel overgaan tot bemonstering van de vegetatie, ter analyse. Zie Werkwijze bemonstering GBM.
	Het element mag niet betreden en/of beschadigd worden door	Stel vast of er geen betreding/beschadiging door vee heeft plaatsgevonden. Het gaat hierbij

titel	Werkinstructie SNL 2014		
code	L&N03 SNL 40	versie 04	ingangsdatum 26-03-2014 pag. 63 van 70

	vee. Indien het element is uitgerasterd moet het raster op een zodanige afstand staan dat vraat aan stammen wordt voorkomen.	om vertrapping- en/of vraatschade. I.g.v. betreding zonder ernstige beschadiging kan de mogelijkheid tot herstel (raster aanbrengen of verplaatsen/vee verwijderen) geboden worden. Herstel onmiddellijk.
	Slootmaaisel of bagger mag niet verwerkt worden in het element.	Stel vast of er slootmaaisel/bagger in het element voorkomt. Indien dit het geval is kan m.b.t. slootmaaisel de mogelijkheid tot herstel geboden worden. Nooit herstel mogelijk m.b.t. bagger. Hercontrole binnen 1 maand.
	Het afzetten van het element wordt alleen verricht in de periode tussen 1 oktober en 15 maart. Overhangende takken kunnen gedurende het gehele jaar worden teruggesnoeid.	Stel vast of het afzetten van de wilgen niet buiten de toegestane periode van 1-10 t/m 15-3 is/wordt gedaan.
8411 – 8416	Bomenrij en solitaire boom	
	Een bomenrij of een solitaire boom is een vrijliggend landschapselement van inheemse loofbomen dat niet kan worden gerangschikt onder andere landschapselementen van dit onderdeel van bijlage 6 van de nationale verordening.	Stel vast of er sprake is van een vrijliggend element: - solitaire boom: niet grenzend aan enige andere opgaande bomen/struiken (dus geheel vrijstaand) - bomenrij: in lengterichting niet grenzend aan enige andere opgaande bomen/struiken, m.u.v.: * gescheiden door duidelijk herkenbare topografische grens (pad/greppel e.d.) * grenzend aan ander (= verschillend) landschapspakket. Indien het element in de ontwikkeling wordt geschaad door een langsliggend ander element is er nooit sprake van vrijliggendheid. Stel vast of er sprake is van uitsluitend loofbomen van inheemse soorten. M.b.t. het niet voldoen aan de eis inheemse bomen/struiken kan de mogelijkheid tot herstel geboden worden. Hercontrole uiterlijk binnen 1

titel	Werkinstructie SNL 2014		
code	L&N03 SNL 40	versie 04	ingangsdatum 26-03-2014 pag. 64 van 70

		<p>maand, maar niet eerder dan 15 juli. Zie Overzicht veel aangetroffen exoten.</p>
	<p>De bomenrij bestaat uit minimaal 8 bomen per 100 meter en uit door groei bepaald maximum aantal per 100 meter.</p>	<p>Stel middels schatting vast of er tenminste 8 bomen per 100 meter staan in de rij. Stel vast of er niet meer bomen per 100 meter staan dan dat er op natuurlijke wijze kunnen uitgroeien tot volwaardige bomen. M.b.t. het niet voldoen aan de eis van aantal bomen per 100 m kan de mogelijkheid tot herstel geboden worden:</p> <ul style="list-style-type: none"> - herplanten bij te weinig bomen a.g.v. uitval. Hercontrole na plantperiode - bomen verwijderen bij te veel bomen. Hercontrole uiterlijk binnen 1 maand, maar niet eerder dan 15 juli. <p><i>Bij akkoordbevinding één van onderstaande bevindingen te vermelden:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - bomen per 100 m 8-15 - bomen per 100 m 16 of meer.
	<p>De bomen worden periodiek gesnoeid. Jonge bomen gemiddeld eenmaal per 5 jaar en oudere bomen gemiddeld eenmaal per 10 jaar. Bij oudere bomen kan het snoeien zich beperken tot het verwijderen van dood hout.</p>	<p>Stel vast of het waarschijnlijk is dat de bomen zijn gesnoeid in de afgelopen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 5 jaar (jonge bomen) - 10 jaar (oudere bomen) <p>M.b.t. het niet voldoen aan de eis van periodiek onderhoud kan de mogelijkheid tot herstel geboden worden. Hercontrole uiterlijk binnen 1 maand, maar niet eerder dan 15 juli.</p>
	<p>Na het snoeien beslaat de blijvende kroon altijd minimaal tweederde deel van de totale lengte van de boom.</p>	<p>Stel middels schatting vast of er (ook na het snoeien) steeds sprake is van (de hoogte van) de blijvende kroon die tenminste 2/3 deel bedraagt van de hoogte van de boom. Dus tenminste 2/3 deel van de hoogte van de boom dient te bestaan uit kroon! Elke boom dient te voldoen aan deze eis.</p> <p><i>Bij akkoordbevinding één van onderstaande bevindingen te vermelden:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - 2/3-4/5 deel of > 4/5 deel
	<p>Er mag geen snoeihout verbrand worden in de directe</p>	<p>Stel vast of er geen snoeihout verbrand wordt/is in (de directe omgeving van) het</p>

titel	Werkinstructie SNL 2014		
code	L&N03 SNL 40	versie 04	ingangsdatum 26-03-2014
			pag. 65 van 70

	omgeving van het element, geen versnipperd snoeihout in element.	element. Stel vast of er geen versnipperd snoeihout in het element is achtergelaten.
	Ongewenste houtsoorten (Amerikaanse vogelkers, Amerikaanse eik, Robinia en Ratelpopulier) in het element mogen middels een stobbenbehandeling bestreden worden.	Stel vast of er geen bestrijding van gewassen van andere dan de soorten Amerikaanse Vogelkers, Amerikaanse eik, Robinia en Ratelpopulier, middels stobbenbehandeling heeft plaatsgevonden. Voor beide geldt: in het geval van vermoeden van gebruik gewasbeschermingsmiddel eventueel overgaan tot bemonstering van de vegetatie, ter analyse. Zie Werkwijze bemonstering GBM.
	De bomen mogen niet beschadigd worden door vee. Jonge bomen in een weiland (boomdijk) zijn voorzien van een boomkorf of zijn uitgerasterd.	Stel vast of er maatregelen zijn genomen ter voorkoming van beschadiging van de stam van de bomen: - i.g.v. beweiding: bescherming van de stammen - jonge bomen: boomkorf/raster (altijd, zolang er kans op vraatschade bestaat). I.g.v. geen ernstige beschadiging kan de mogelijkheid tot herstel (bescherming aanbrengen/vee verwijderen) geboden worden. Ook voor aanbrengen boomkorf/raster bij jonge bomen kan mogelijkheid tot herstel geboden worden. Doch niet bij ernstige beschadiging. Herstel onmiddellijk.
	Snoeiwerkzaamheden worden alleen verricht in de periode tussen 15 juli en 15 maart.	Stel vast of er geen snoeiwerkzaamheden zijn verricht in de periode 16-3 t/m 14-7.
	Bomenrij: De diameter van de stammen (20-60 cm) wordt op 1,0 meter boven het maaiveld bepaald en element wordt als geheel in een van de diameterklassen ingedeeld op basis van de gemiddelde diameter van de bomen van het element.	Beoordeel visueel de stamdiameter van de bomen. Stel middels meting vast wat de gemiddelde stamdiameter (gemeten op ca. 1 meter boven het maaiveld) van de bomen is. Meet hierbij bij 20 % van de bomen (□ elke 5 ^e boom) de stamdiameter op en bereken aan de hand van deze meetresultaten de gemiddelde stamdiameter.

titel	Werkinstructie SNL 2014		
code	L&N03 SNL 40	versie 04	ingangsdatum 26-03-2014
			pag. 66 van 70

	<p>Bomenrij: De diameter van de stammen (> 60 cm) wordt op 1,0 meter boven het maaiveld bepaald en element wordt als geheel in een van de diameterklassen ingedeeld op basis van de gemiddelde diameter van de bomen van het element.</p>	<p>Beoordeel visueel de stamdiameter van de bomen. Stel middels meting vast wat de gemiddelde stamdiameter (gemeten op ca. 1 meter boven het maaiveld) van de bomen is. Meet hierbij bij 20 % van de bomen (□ elke 5^e boom) de stamdiameter op en bereken aan de hand van deze meetresultaten de gemiddelde stamdiameter.</p>
	<p>Solitaire boom: De diameter van de stam (20-60 cm) wordt op 1,0 meter boven het maaiveld bepaald.</p>	<p>Stel middels meting vast wat de stamdiameter is (gemeten op ca. 1 meter boven het maaiveld).</p>
	<p>Solitaire boom: De diameter van de stam (> 60 cm) wordt op 1,0 meter boven het maaiveld bepaald.</p>	<p>Stel middels meting vast wat de stamdiameter is (gemeten op ca. 1 meter boven het maaiveld).</p>
<p>8421 – 8422</p>	<p>Rietzoom en klein rietperceel</p>	
	<p>Een rietzoom bevindt zich langs een waterloop en bestaat uit riet, biezen en/of zegge vegetaties met een dominantie van riet (bedekking riet > 50%).</p>	<p>(Smalle rietzoom, brede rietzoom) Stel vast of de rietzoom zich langs een waterloop bevindt. Dit houdt in niet IN de waterloop, dus niet op talud of in sloot. Als waterloop kan beschouwd worden laagte waarin tenminste deel van het jaar water staat/loopt. Stel vast of de rietzoom bestaat uit riet, biezen of zegge. Stel middels schatting vast of tenminste 50 % van de totale oppervlakte bedekt is met riet. <i>Bij akkoordbevinding één van onderstaande bevindingen te vermelden:</i> - bedekking 50-75 % - bedekking riet 75-100 %.</p>
	<p>Smalle rietzoom: De rietzoom heeft een breedte van minimaal 2 meter</p>	<p>Stel middels schatting vast of de breedte van de rietzoom overal tenminste 2 meter en maximaal 5 meter bedraagt. Betreft de breedte van het gedeelte dat langs de waterloop staat, hierbij dus niet gedeelte</p>

titel	Werkinstructie SNL 2014		
code	L&N03 SNL 40	versie 04	ingangsdatum 26-03-2014
			pag. 67 van 70

		<p>meerekenen dat op talud of in sloot staat.</p> <p>Igv rietzoom aan beide zijden waterloop geldt dit per</p> <p>Zijde (BE kan niet door de waterloop gaan).</p> <p><i>Bij akkoordbevinding één van onderstaande bevindingen te vermelden:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - breedte 2-3,5 m - breedte 3,5-5 m
	<p>Brede rietzoom/klein rietperceel:</p> <p>Een klein rietperceel is een vlakvormig element met een vegetatie die overwegend uit riet bestaat. De maaibare oppervlakte van een klein rietperceel is maximaal 0,5 ha.</p>	<p>(Klein rietperceel)</p> <p>Stel vast of de vegetatie overwegend (tenminste 50 %) bestaat uit riet.</p> <p>Stel middels schatting vast of de maaibare oppervlakte niet meer bedraagt dan 0,5 ha.</p> <p><i>Bij akkoordbevinding één van onderstaande bevindingen te vermelden:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - aandeel riet 50-75 %, maaibare oppervlakte 0-0,25 ha - aandeel riet 75-100 %, maaibare oppervlakte 0-0,25 ha - aandeel riet 50-75 %, maaibare oppervlakte 0,25-0,5 ha - aandeel riet 75-100 %, maaibare oppervlakte 0,25-0,5 ha.
	<p>Brede rietzoom/klein rietperceel:</p> <p>Brede rietzoom/klein rietperceel is minimaal 5 meter breed.</p>	<p>Stel middels schatting vast of de breedte van de rietzoom/het rietperceel overal tenminste 5 meter bedraagt.</p> <p><i>Bij akkoordbevinding één van onderstaande bevindingen te vermelden:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - breedte 5-10 m - breedte > 10 m.
	<p>Maximaal 20 % van de oppervlakte van het element bestaat uit struweel.</p>	<p>Stel middels schatting vast of niet meer dan 20 % van de oppervlakte bestaat uit struweel.</p> <p>Struweel bestaat uit laag opgaande begroeiing (struiken en bomen, maar overwegend struiken).</p> <p>M.b.t. het niet voldoen aan de eis maximaal 20 % struweel kan de mogelijkheid tot herstel geboden worden. Maar alleen als aannemelijk is dat door de herstelwerkzaamheden het aandeel struweel duurzaam minder dan 20 % zal bedragen. Hercontrole uiterlijk 31 oktober.</p> <p><i>Bij akkoordbevinding één van onderstaande bevindingen te vermelden:</i></p>

titel	Werkinstructie SNL 2014		
code	L&N03 SNL 40	versie 04	ingangsdatum 26-03-2014 pag. 68 van 70

		- <i>aandeel struweel 0-10 %</i> - <i>aandeel struweel 10-20 %.</i>
	Het element wordt periodiek gemaaid in een cyclus van éénmaal per 2-4 jaar en het maaisel wordt afgevoerd;	Stel vast of het waarschijnlijk is dat het riet in de afgelopen 2-4 jaar tenminste éénmaal is gemaaid. Het tussen het riet vóórkomen van bosopslag is een aanwijzing voor een (te) lage maaifrequentie. Stel vast of het maaisel is afgevoerd. Het verbranden van maaisel wordt niet beschouwd als afvoeren. M.b.t. het niet voldoen aan de eis van periodiek onderhoud kan de mogelijkheid tot herstel geboden worden. Hercontrole na de winter.
	Er mogen geen gewasbeschermingsmiddelen en meststoffen in het element gebruikt worden.	Stel vast of er aanwijzingen zijn dat er gewasbeschermingsmiddelen/meststoffen zijn gebruikt in het element. Stel vast of er schade aan het element is ontstaan welke mogelijk een gevolg is van het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen/meststoffen op een naastgelegen perceel. In het geval van vermoeden van gebruik gewasbeschermingsmiddel eventueel overgaan tot bemonstering van de vegetatie, ter analyse. Zie Werkwijze bemonstering GBM.
	Het element mag niet betreden en/of beschadigd worden door vee.	Stel vast of er geen betreding/beschadiging door vee heeft plaatsgevonden. Het gaat hierbij om vertrapping- en/of vraatschade. I.g.v. betreding zonder ernstige beschadiging kan de mogelijkheid tot herstel (raster aanbrengen/vee verwijderen) geboden worden. Herstel onmiddellijk.
	Slootmaaisel of bagger mag niet verwerkt worden in het element.	Stel vast of er slootmaaisel/bagger in het element voorkomt. Indien dit het geval is kan m.b.t. slootmaaisel de mogelijkheid tot herstel geboden worden. Nooit herstel mogelijk m.b.t. bagger. Hercontrole binnen 1 maand.
	Maaiwerkzaamheden worden verricht in de periode tussen 1	Stel vast of het maaien niet buiten de toegestane periode van

titel	Werkinstructie SNL 2014		
code	L&N03 SNL 40	versie 04	ingangsdatum 26-03-2014
			pag. 69 van 70

	oktober en 1 maart.	1-10 t/m 1-3 is/wordt gedaan.
8461	Wandelpad over boerenland	
	Een wandelpad over boerenland bestaat in beginsel uit een onverhard pad. Kleine gedeelten verhard pad over particuliere gronden kunnen meegenomen worden als dit noodzakelijk is voor de wandelpadenstructuur.	Stel vast of het wandelpad overwegend onverhard is.
	Het wandelpad heeft een breedte van maximaal 3 meter.	<p>Stel middels schatting vast of het wandelpad niet breder dan 3 meter is. I.g.v. twijfel breedte opmeten.</p> <p>Pad mag niet begaanbaar zijn voor gemotoriseerd verkeer (tractor).</p> <p>Indien het pad weliswaar breder dan 3 meter is, maar bij het begin en het eind van het wandelpad is een voorziening die de toegang beperkt tot niet meer dan 3 meter breed (tourniquet, klap-/draaihek o.i.d.) dan is aan deze voorwaarde voldaan. Overigens geen herstel mogelijk.</p> <p><i>Bij akkoordbevinding één van onderstaande bevindingen te vermelden:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - breedte 0-1,5 m - breedte 1,5-3 m
	De paden zijn duidelijk gemarkeerd en zijn geschikt voor wandelaars met een normale conditie.	<p>Stel vast of wandelpad gemarkeerd is en normaal geschikt voor wandelaars.</p> <p>Indien uit de fysieke situatie meteen bij het begin van het wandelpad blijkt waar het loopt en welke richting op, dan kan dit als duidelijk gemarkeerd beschouwd worden. Dit kan dus naast fysieke markering dmv paaltjes/hekje e.d. ook geschieden door: gemaaid korter dan omringende deel van het weiland, uitgesleten pad, duidelijke markering van eindpunt pad (bij kortere paden, dus bij begin kan eind al gezien worden).</p> <p>Bij geschiktheid gaat het om de ligging van het pad.</p> <p>M.b.t. het niet voldoen aan de eis van markeren kan de mogelijkheid tot herstel geboden worden. Hercontrole uiterlijk binnen 1 maand.</p>

titel	Werkinstructie SNL 2014		
code	L&N03 SNL 40	versie 04	ingangsdatum 26-03-2014 pag. 70 van 70

	Het wandelpad vormt een onderdeel van een doorgaande en/of openbare wandelstructuur.	Stel vast of het wandelpad onderdeel vormt van een doorgaand pad. Dit na te gaan door te kijken of wandelpad aansluit op ander wandelpad (aansluiting eventueel via openbare weg).
	Het wandelpad wordt zodanig beheerd dat een goede begaanbaarheid gewaarborgd is.	Stel vast of het wandelpad zodanig beheerd wordt dat het goed begaanbaar is voor wandelaars. Pad dus niet veranderd in modderpoel, pad niet overwoekerd door struiken e.d. M.b.t. het niet voldoen aan deze eis kan de mogelijkheid tot herstel geboden worden. Hercontrole uiterlijk binnen 1 maand.
	De voorzieningen die een onderdeel vormen van het wandelpad zoals bruggetjes, klaphekjes e.d. worden in goede staat van onderhoud gehouden.	Stel vast of de voorzieningen t.b.v. het wandelpad in goede staat van onderhoud verkeren. Te denken valt hierbij aan bruggetje, klaphek e.d.. M.b.t. het niet voldoen aan de eis van periodiek onderhoud kan de mogelijkheid tot herstel geboden worden. Hercontrole uiterlijk binnen 1 maand.
	Het wandelpad is opengesteld van zonsopgang tot zonsondergang en jaarrond toegankelijk.	Stel vast of het pad steeds opengesteld is voor wandelaars. Mag wel ontoegankelijk gemaakt zijn voor fietsers, gemotoriseerd verkeer en ruiters.

6 Registratie en archivering

De registratie en archivering vindt plaats in SPIN. Het rapport wordt digitaal beschikbaar gesteld aan DR. Het kladrapport dient te samen met het t.b.v. de controle ontvangen dossier te worden ingeleverd bij het inspectiekantoor (team 1 t/m 6 => Zwolle; team 7 t/m 9 => Eindhoven).

7 Interventie

Niet van toepassing.

8 Arbo, milieu en veiligheid

Geen aanvulling op het normaal geldende protocol.

9 Divers